

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVI (40)

Štev. (No.) 12-13

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

16. aprila 1987

V
E
S
E
L
A

VELIKA NOČ!

Velika naša noč

V Veliki noči naše brazgotine
na novo tiho — svetlo zažare —
kar vse za srečo daljne domovine trpimo,
zdi se, da blaži srce.

Zaradi Novega sveta Ubiti — vstal je!

Od prvega začetka tja do danes
nedeljski zor v vodah se lesketa,
v dreves dlani in v cvetne čase kane
in s pticami doni čez trg neba:

zaradi Boljšega sveta Ubiti — vstal je!

Velika noč je naša Noč izgnanstva:
za dolg trenutek zvezde oblede,
od mrtvih Vstalega smehljaj poznanstva objame
naših drobnih bark morjé,
in vse boleče, v kri pogreznjene razdalje.

Vladimir Kos

1. aprila 1953

Dragi in spoštovani gospod!
Vam in vašemu „štabu“ se najlepše zhvaljujem za dobra voščila ob moji 70-letnici.

Zelim Vam najprej radosti polno Veliko noč. Koš trdnega zdravja in vedrega optimizma. Naj Vam Bog da, da bi „Svobodno Slovenijo“ kmalu pripeljali v svobodo nove Slovenije, ko ne bo treba svobode poudarjati v naslovu, ker jo bo narod nemoteno mogel uživati.

Mi „stari“ smo pripravljeni tudi v tujini se vleči v grob, ker nas bo tja spremljalo upanje, da bodo mlajši doživeli narodovo vstajenje v svobodo. In iz dna duše jim to doživetje privoščimo. Da bi bila svoboda tem popolnejša, tem bolj osrečujoča, radi darujemo žrtev, odpoved, da samo tega dneva ne doživimo.

Te vrste nikakor niso žalostne, ampak prihajajo iz prav veselega in optimističnega mišljenja in čutenja. Kot doslej naj bo tudi v bodoče Vaš list glasnik istega razpoloženja.

Vsem pozdrav in blagoslov (tudi Vaši družini!)

+ Gregorij Rožman

Pismo pokojnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana takratnemu uredniku našega lista, tudi že pokojnemu Jošku Krošlju, ki je še vedno aktualno in vredno objave.

Slovenska samoodločba

Samoodločba je ena najvažnejših pravic vsakega naroda. To pravico pa ohranja neokrnjeno tudi narodnostna skupina, ki živi strnjeno na svoji zemlji. Zahteva po samoodločbi, to je o odločanju glede svoje državne organizacije, je bila podlaga že deklaraciji o neodvisnosti Združenih držav Amerike leta 1776. Kasneje pa je bila pravica do samoodločbe narodov vključena v Wilsonovem mirovnem programu leta 1918 in je prešla v ustanovno listino Društva narodov (sedaj Organizacije Združenih narodov).

Zahtevo slovenskega naroda po samoodločbi je poudaril Slovenski narodni odbor v svoji izjavi „Namen naše narodne politike“ iz leta 1960, ki je dobila v slovenski javnosti ime „Slovenska formula“. To svojo zahtevo je SNO ponovil v svoji „Izjavi“ oktobra 1985 in v „Pozivu narodom Jugoslavije“ junija 1986. Tudi je zahtevo po samoodločbi poudarila „Deklaracija Slovenske ljudske stranke ob 90-letnici“ v decembru 1982.

Samoodločba — to je svobodno in tajno glasovanje narodne skupnosti — je torej tisto načelo in tisti demokratični način odločanja, ki sta osnova in rešitev vprašanja državne ureditve slovenskega naroda in tudi ostalih narodov Jugoslavije. Vsak drug način reševanja tega vprašanja je nasilen in nenaraven. Kajti

pravica do samoodločbe je naravna pravica, ki je ni mogoče odrekat nobenemu narodu, in je tudi ni mogoče omejevati ali priznati samo pogojno ali pri tem v naprej vsiljevati določeno rešitev. Ljudstvo ima pravico in dolžnost svobodno odločati o svoji usodi in to ne glede na trenutno vladajoče meje.

Slovenski narodni odbor je v svojem pozivu, ki ga je v juniju 1986 razposlal zastopnikom narodov Jugoslavije, zapisal in poudaril, da je tudi prihodnost narodov Jugoslavije mogoče urediti edinole s sprejetjem načela, da imajo vsi narodi Jugoslavije — in s tem tudi slovenski narod — pravico do samoodločbe.

Tega načela o samoodločbi narodov komunistični svet ne prizna. Komunisti so Jugoslaviji vsilili — ne da bi moglo ljudstvo svobodno in demokratično odločati — državo, kjer so pravice federalnih edinic samo na papirju, ker vse politično, gospodarsko in kulturno življenje ureja državno središče z vsemogočno komunistično partijo.

Če torej hočemo urejevati svoje odnose po demokratičnih načelih, ki veljajo v zahodnem svetu, in dati narodom pravico do samoodločbe, potem je nujno, da se prizadeti narodi uprô komunističnemu totalitarizmu in skupno delajo na tem, da se zrušijo komunistični režimi. Kajti šele po zlomu totalitarizmov bo

mogoče rešiti vprašanje ureditve narodov Jugoslavije po načelu samoodločbe. Seveda je nespametno in naivno misliti, da bodo komunisti prostovoljno pristali na resnično svobodno odločanje narodov o svoji usodi. Tega niso še nikjer na svetu storili. Lahko pa računamo, da bodo nevzdržne razmere v komunističnih državah prisilile narode, da bodo pričeli iskati izhoda iz sedanjega položaja.

Bistvo komunistične politike je imperializem, centralistično urejena država in poizkus zlitja narodov v breznarodno množico. To pa je v živem nasprotju z vsem, kar Slovenci hočemo in tudi s tem, kar so komunisti med revolucijo v Sloveniji obljubljali. Mnogi med nekdanjimi partizani so v teku let to prevaro spoznali in so danes tihe žrtve sistema, ki so ga nehote pripomogli ustvariti v domovini.

Slovenski narodni odbor se dobro zaveda, da bo šele po zlomu komunističnega režima mogoče reševati naše probleme na osnovi priznanja načela o samoodločbi in to s sodelovanjem vseh rojakov, ki so neglede na svojo preteklost spoznali, da je mogoče iskati pot iz slovenske sedanjosti in graditi skupno bodočnost le na osnovi resnične demokracije.

Je pa SNO mnenja, naj bi se zastopniki posameznih narodov Jugoslavije že sedaj pogovorili in zedinili glede postopka, kako izpeljati samoodločbo po zrušenju komunističnega režima. Ne gre za to, da bi se že sedaj napravila razmejitev med

posameznimi narodi, pač pa naj se že sedaj zastopniki dogovorijo, kako v danem trenutku preprečiti kaos in morebitno medsebojno obračunavanje.

SNO je v svojem Pozivu, meseca junija 1986, svetoval zastopnikom emigrantskih organizacij, naj se predvideva časovno omejena prehodna doba (provizorij), v kateri naj bi se izvršilo po vseh deželah Jugoslavije ljudsko glasovanje glede bodoče lastne državne ureditve. V tej prehodni dobi naj bi se začasno ohranila sedanja razdelitev Jugoslavije na republike. Da pa bo v kali zadržana vsaka možnost centralizma celo v tej prehodni dobi, bi bilo treba takoj prenesti na republike vse politične, gospodarske, administrativne in varnostne odgovornosti.

Potem pa, ko bodo narodi po samoodločitvenem postopku jasno izrazili svojo voljo, naj se na miren način izvrši prehod v novo državno ureditev. Tako bomo tudi Slovenci dosegli tisti svoj politični cilj — svobodo in samostojnost —, ki so si ga zastavili naši predniki v majski deklaraciji leta 1917, v dr. Koroščevi Slovenski deklaraciji (punkcijah) leta 1932 in poznejših političnih programih, izjavah in spomenicah vse do Izjave Slovenskega narodnega odbora leta 1985. Tedaj bo nastopil čas, da na isti demokratični način prične odločati o svoji družbeni ureditvi, v zavesti lastne suverenosti.

Rudolf Smersu

Slovenci: dvignite glave!

Slovenski narodni odbor z veseljem zaznamuje pozitivne drže, ki se vedno pogostejše javljajo tako med ljudstvom v domovini, kot v izseljenstvu in zamejstvu v zvezi z obrambo slovenskih narodnih vrednot. Tudi z vso simpatijo spremlja odpor proti vdiranju slovenstvu tujih elementov iz drugih republik, kakor tudi pogumen nastop mnogih, zlasti mladih izobražencev, v obrambo slovenske narodne zavesti in narodnih posebnosti ter za realnejše gledanje na polpreteklo zgodovino v naši domovini.

Prav tako nas navdajajo z veseljem vedno pogostejši pojavi prebujanja slovenske narodne zavesti med rojaki v zamejstvu — na Koroškem in Primorskem —, kakor tudi njihova vedno močnejša težnja po resnično demokratičnem skupnem slovenskem kulturnem prostoru, ki naj v polni svobodi obsega ves slovenski narod.

Tudi v izseljenstvu ugotavljamo, da po več ko 40 letih slovenska politična emigracija živi in si žilavo prizadeva izpolnjevati svoje poslanstvo ter ostati zelena veja na slovenskem narodnem telesu. Eden izmed pozitivnih znakov tega prizadevanja je vedno večje uveljavljanje naših rojakov v velikem svetu, ki pri tem ne pozabljajo na svoj slovenski izvor in vsak na svojem mestu krepko pomagajo slovenski stvari. Številne publikacije, osebni stiki in množični podvigi, kot npr. „Zveza slovenske akcije“, spočeta po avstralskih Slovencih, so dokaz, da naš narod umreži noče. Narod, ki hrani v sebi toliko življenjske sile, sme upati na boljšo bodočnost.

Kritično obdobje naše zgodovine zahteva od vseh svobodoljubnih rojakov, da povežejo svoje sile v spoštovanju medsebojne različnosti. Ne smemo dopustiti, da bi dogmatizem komunistične partije, ki je pred več kot 45 leti razdelil naš narod v bratomorni revoluciji, ponovno onemogočil sodelovanje vseh slovenskih demokratičnih živih sil. Preteklost nas uči, da je bolesta ambicioznost totalitarizma take ali drugačne vrste slovenstvu nevarna, zato moramo iskati rešitve v velikodušnem pluralizmu, ki bo znal spoštovati zgodovinsko resnico, družbeno pravičnost in človekovo svobodo.

Naš narod ne uživa demokratičnih svoboščin v matični domovini, v zamejstvu pa so naši rojaki večkrat žrtve narodnostne nestrpnosti. Slovenski narodni odbor se sicer dobro zaveda, da je prva in glavna moč v nas samih, kar pa ne izključuje, da iščemo pri doseganju svojih narodnih ciljev tudi pomoč mednarodnih organizacij in svetovnega javnega mnenja.

Zato moramo po zgledu drugih narodnostnih skupin tudi mi opozarjati svetovno javnost na naše slovenske človeške pravice, ki so zaščitene v ustanovni listini Združenih narodov in s Helsinškimi dogovori. Oboje so podpisale vse države, med katere je razdeljen slovenski narod in jih v večji ali manjši meri nenehno kršijo. Bodi naša velika skrb opozarjati svetovno javnost na kršitev naših pravic ter buditi vest njih kršilec. Prepričani smo, da je v svobodnem svetu mnogo zavrednih rojakov, ki bodo našli možnost in način, kako to delo uspešno spraviti v tek in ga nadaljevati. Pričakujemo pobud in konkretnih predlogov, ki jih bomo z veseljem upoštevali.

Ob novem velikonočnem prazniku vere in upanja ponovno kličemo vsem Slovencem: Dvignite glave, ker približuje se tudi naše rešenje!

Za Slovenski narodni odbor:

dr. Ludovik Puš
tajnik

Rudolf Smersu
predsednik

dr. Peter Urbanc
tajnik

IZ PISMA OD DOMA

...Marca 1987 je vendarle (lahko) izšel Kocbekov zbornik. Avtorji so med drugim Rupel, Urbančič, Kermauner, Snoj, Tine in Spomenka Hribar, slednja s prispevkom Krivda in greh. Ta sestavek je za dve leti zavlekel izid zbornika, ker je v njem Spomenka vnovič zapela nekaj krepkih partiji zaradi Roga, zamolčavanja, monopolizma itd.

Razpisal bi se še lahko o gonji proti Novi reviji 57, štafetni superkomediji in o razpravah ob prelogu ustavnih sprememb. Predvide ne ustavne spremembe, katerih podlaga je kritična analiza sistema pa so zelo resna zadeva, a žal je tako, da je vsa politična (ali politikantska) javnost npr. v republiški skupščini in drugod vse gladko podprla in vse sprejela. Razmišljujoča javnost, zlasti pa humanistična inteligenca in pisateljsko društvo pa ima zelo kritično in odklonilno stališče do predvidenih ustavnih sprememb, ki nam bodo neizogibno prinesle razne raznarodujoče centralizacije in poenotenja...

Društvo slovenskih pisateljev je v ponedeljek, 16. marca sklicalo javno obravnavo ob predlogu ustavnih sprememb. To je bila podobna javna tribuna kot tista pred dvema letoma (slovenski narod in slovenska kultura). Tudi ob tej priliki bodo natisnjeni v brošuri vsi prispevki...

Novo sonce vzhaja...

TONE MIZERIT

...nad novo civilizacijo, ki se danes rodi.“ Tako je donela pesem, ki se je v noči 11. in v jutru 12. aprila razlagala po buenosaireskih avenujah, ko je Janez Pavel II. pozival mladino vsega sveta, naj sledi Kristuslu in v njegovi veri prekvapi človeštvo, da bo zaživelo v novem svetu miru, resnice, pravice in ljubezni. Papežev obisk Argentine se je zaključil na cvetno nedeljo, ki sovpada s Svetovnim dnevom mladine, z veličastnim zborovanjem. Naj v skrajno prekratkih vrsticah zapišemo nekaj „pripomb ob robu“ o potovanju in njegovem zaključku, ob katerem so se in se bodo še prelivala reke tinte, kar pa gotovo in v vseh ozirih res zasluži.

POTRDL NAS JE

Odšel je. A še prej nas je ljubeče, kot bi zapisal apostol Pavel, „potrdil v veri“. Bilo je to najdaljši papežev potovanje, a obsegalo je le dve deželi, če izvezamemo Urugvaj, kjer se je skoraj le protokolarno zadržal. Bilo je težko v prvem delu, v Čilu, kjer je položaj napet, kjer se krešejo iskre med Cerkvijo in vlado.

Ni čudno, da so se mu ob prihodu v Buenos Aires na obrazu poznale posledice tega potovanja, utrujenost in skrb. Sprejem tu morda ni bil tako množičen, kot bi marsikdo pričakoval. A zavest, da bo papež med nami ves teden, je marsikoga zadržala tisti ponedeljek. Že v torek se je sveti oče podal na maratonski obisk notranjosti države. Med tem dnem in do četrta je obiskal kar osem mest v notranjosti države, od južnih Bahía Blanca in Viedma (bodoča nova prestolnica države), do zahodnih Mendoze in Córdobe, severnih Tucumána in Salte, vzhodnih Carrientes in Paraná. Sprejemi so bili povsod množični, prisrčni, ponekod celo veličastni, kot jih ti kraji še niso videli.

Na dveh krajih, (Viedma in Corrientes) je posebej bila poudarjena črna „druga Argentina“, ne bogata dežela, obdarovana s tolikimi naravnimi dobrotami, marveč revna, bolna in lačna. To se je kazalo kar na obrazih zbrane množice. Upadli obrazi, le oči so bile izraz veselja nad čudovitim srečanjem z ljubljnim očetom. Na obeh krajih tudi ni manjkalo delegacij tukajšnjih Indijancev, najbolj zapuščenega dela argentinskega prebivalstva.

Ljudstvo v Corrientesu je imelo še posebej smolo. Povsod, od začetka do konca, je bilo lepo vreme. Tu pa je že od ranega jutra lila prava ploha, značilna za to tropično podnebje. Ko se je sredi dopoldneva pričela papeževa maša, se je ploha

nadaljevala in ljudje so stali domala do gležnjev v vodi. Obhajil med mašo niso mogli deliti zaradi dežja. Kljub temu se ni niti eden premaknil s svojega mesta. In ko je Janez Pavel II. podelil svoj blagoslov, je vsa množica klečala v tem pravem jezeru, ki je nastalo iz naliva. Razumljivo, da je papež posebej poudaril „vzdržljivost“ tega po svoje globoko vernega naroda in jim zahteval, da mu bo ta maša še dolgo ostala v spominu.

KOT LISTJA IN TRAVE

Osmim omenjenim krajem je treba prišteti še Rosario, drugo največje mesto v državi, kjer je izredna množica ljudstva sprejela papeža v soboto dopoldan. Poleg teh krajev pa je papež v prestolnici ali njega okolici med svojim obiskom imel še deset drugih posebnih shodov. Težko se je ustaviti ob vsakem posebej, a skušajmo podati vsaj hitro panoramo.

Kot smo omenili, je bilo zborovanje v mestu Paraná posvečeno izseljencem. A dvojje narodnosti se je še posebej zbralo, da počaste papeža: Poljaki in Ukrajinci. Poljski narod v Argentini, kot drugod po svetu, je vzhieno sprejel „ljubečega sina“. Njega, ki ga s ponosom zovejo „naš papež“. Zaprti stadion Luna Park je bil prostor shoda. Pri srčnega in toplega. Tja je pohitelo tudi lepo število Slovencev, da je prisostvovalo svečanosti in malo od bliže videlo svetega očeta.

Ukrajinci pa, ki obhajajo tisočletnico pokristjanjenja, so bili deležni posebne počastitve. Papež je obiskal njih katedralo na ulici Ramón Falcón (dobra dva kvadra od Slovenske hiše) in jih tam nagovoril ter celo prisostvoval kratki folklorni uprizoritvi.

Najbolj doživetih teh posebnih shodov je bila gotovo maša, ki jo je v petek zjutraj papež daroval na nogometnem stadionu Vélez Sarsfield. Množica duhovnikov, redovnikov in redovnic, semeniščnikov in formiranih laikov je stadion napolnila do zadnjega kotička („koliko večja množica ni dobila vstopnic“). Vsa svečanost: maša, govor, petje in vzkljanje, obnova obljub, pozdrav in odhod, vse je tvorilo vzhienost in čustvovanje, ki ga ni mogoče opisati. Mogoče ga je le doživeti.

Z delavci se je sestal na obširnem prostoru Centralnega trga izven mej mesta Buenos Airesa. Kljub pričakovanju to ni bil „sindikalni shod“. Zaradi notranjih problemov peronističnega sindikalizma je ta v zadnjem trenutku odpovedal. To je sicer zmanjšalo število prisotnih (kljub temu mirne vesti govorimo o 400.000

ljudi), a verjetno zvišalo kakovost. Podjetniki so tudi imeli svoj shod. Prvič na papeževih potovanjih se je to zgodilo, ker običajno drugod govori skupno podjetnikom in delavcem. Znova je bil Luna Park prostor za to. Papežev govor je bil globok in včasih oster. Spricho navdušenega ploskanja je sveti oče čestital, ker da „je težko ploskati tem trditvam“, in izrazil željo, da je to odobravanja „po resnici“.

Troje zelo omejenih srečanj se je izvršilo kar na nunciatu: ekumensko srečanje, pogovor s predstavniki judovskih organizacij in pa islamskih zastopnikov.

Škofom je papež govoril v nedeljo popoldne. Takoj za tem pa je odšel v svetovno znano operno gledališče Colón, kjer se je sestal s „svetom znanosti in kulture“, gotovo eno najbolj perečih in bolečih točk argentinskega katolicizma. Med ljudmi, ki gradijo (ali rušijo) ljudsko kulturo te države, je kaj malo prepričanih kristjanov. Ta ključna točka je skoraj popolnoma sekularizirana.

NA POTI NOVE CIVILIZACIJE

Višek in krona vsega obiska je bil mladinski shod v soboto zvečer in maša na cvetno nedeljo, nedeljo, ki je papež pred dvema letoma razglasil za Svetovni dan mladine. Za ta dan so prihitele v Buenos Aires mladinske delegacije iz vseh krajev notranjosti države, izredno številne skupine raznih latinskoameriških držav pa tudi iz drugih držav sveta. Zastopane so bile vse celine.

Večer, posvečen mladini, je bil nekaj izrednega. Navdušenje se res ne da popisati. Vzkliki in petje, doneče v jasno noč, potem ko je ves popoldan grozilo deževje, se je razlegalo nad množico več kot pol milijona mladine, ki je vzpostavila s papežem svojevrsten dialog. Predstavniki najprej Argentine, nato latinske Amerike in končno vsega sveta, zastopniki vseh kontinentov, so pred papežem razkazali položaj današnje civilizacije. Vsakim posebej v treh delih, je papež odgovoril in jih vzbujal k zvestobi Kristusu in gradnji tega, kar je že pokojni papež Pavel VI. imenoval kot „civilizacija ljubezni“, pojem, ki ga Janez Pavel II. nenehno poudarja in predlaga mladini kot blesteč cilj.

Po skoraj triurnem zborovanju je papež odšel (kljub prošnjam mladine, naj ostane). Ostal pa je velik del mladine, ki je preživel noč pod milim nebom na juljski avenuji, ki jo je drugo jutro zgodaj pozdravilo sonce lepega jesenskega dne. Nedelja je bila še bolj množična. Mirno (Nad. na 5. strani)

NAŠA PRISOTNOST OB OBISKU

Slovenska katoliška skupnost politične emigracije v Argentini se je dostojno pripravila na obisk sv. očeta. Predvsem to velja za mladino, saj je ta obisk veljal predvsem njej, kar je prišlo do izraza na vigiliji cvetne nedelje.

Argentinski škofje so pripravili posebno srečanje papeža z vseljenimi narodnostnimi skupinami v mestu Paraná 9. aprila. (Glej spodaj.)

Druga taka priložnost, kjer smo bili Slovenci kot skupina prisotni, je bilo srečanje Janeza Pavla II. s svojimi rojaki Poljaki. Njihova centralna organizacija je na to srečanje v Luna Parku povabila tudi delegacije drugih narodnostnih skupin iz dežel za železno zaveso. Tako smo se skupaj s Poljaki zbrali in poslušali, kako je sv. oče potrjeval rojake, naj vztrajajo v svoji kulturi, obenem pa delujejo za napredek tukajšnje dežele; kakor tudi, ko se je zahvalil Argentini za vse, kar je storila dobrega za vseljenke. Ko se je sv. oče poslavljaval in odhajal iz dvorane, se je posebej približal delu slovenske mladine, ki ga je navdušeno pozdravljala z našo trobojnico, jih prijazno pozdravil in jim izročil posebne podobice. O pozdravu je pisal naslednji dan jutranjik Clarín.

Vrsta naše mladine se je tudi udeleževala predavanj in priprav za Svetovni mladinski dan, ki so bila v poslopu San Martina. Večje število pa se je že v soboto dopoldne odpravilo na avenijo 9 de Julio, da so tam dobili lep prostor prav v bližini oltarja. Počasi se jih je nabralo nad 300 iz vseh naših okrajev. S seboj so imeli slovenske zastave in zastavice ter dva transparenta: SLOVENCIS TEBOJ in JUVENTUD ESLOVENA, PRESENTE. Pozorno so spremljali papeževe napotke argentinski, latinoameriški in svetovni mladini. Škoda, da se jim ni pridružil nihče iz domovine, ki tako ni

SREČANJE V PARANA

Čeprav je na svetu nešteto držav in različnih narodnosti, je sv. oče Janez Pavel II. letos izbral Argentino in prišel med nas kot dobri pastir, ki naj bi s svojimi besedami in zgledom poglobil vero in ljubezen prav v času, ko se ljudje tako oddaljujejo od Boga.

Tudi mi, slovenska mladina, smo se pridružili sv. očetu v vseh srečanjih v Buenos Airesu, poleg tega smo pa zastopali slovensko skupnost kot ena izmed izseljenskih skupin v Argentini, v mestu Paraná.

V ta kraj je v sredo, 8. aprila zvečer, odšla skupina 45 mladih v spremstvu našega duhovnega vodja g. Francija Cukjati. Skoraj vsi smo imeli s seboj narodno nošo ter slo-

bila uradno omenjena med sodelujočimi pri Svetovnem mladinskem dnevu.

Po končani večerni mladinski vigiliji pa so naši ostali tam še preko noči do jutra cvetne nedelje, ko so se udeležili veličastne maše. V lepem jutranjem soncu so se vile naše zastave pred oltarjem, tako da so jih večkrat pokazali na televiziji, kakor tudi naše transparente. Viharno navdušenje je izbruhnilo, ko je na koncu papež posebej pozdravil prisotne narodnostne skupine, kjer je poleg ameriških in od drugih kontinentov posebej omenil našo slovensko skupnost poleg hrvaške in poljske iz Evrope. Isto navdušenje so pokazali drugi Slovenci, raztreseni med milijonsko množico.

Ko je sv. oče obiskal ukrajinsko stolnico, se je peljal tudi mimo Slovenske hiše, ki se je ob tej priliki ozaljšala s slovenskimi zastavami, napisom „Slovenci s teboj“, pred vrati pa so papeža pozdravljali zbrani Slovenci skupaj z vrsto narodnih noš. Tudi tu nas je sv. oče opazil in posebej pozdravil.

Naj omenimo, da se je srečanja z duhovniki in katehisti udeležila tudi vrsta naših duhovnikov in laičnih pastoralnih delavcev; da se je enournega srečanja v Tucumanu udeležila tudi mala slovenska skupina s slovensko zastavo, da je v Mendozi sprejel papeža zbor, v katerem je vrsta slovenskih pevcev; da se je sestanka z gospodarstveniki udeležilo več slovenskih podjetnikov; ter srečanja s kulturniki v Colonu tudi več slovenskih kulturnikov.

Na vsak način so se vsi Slovenci iz naše skupnosti udeležili srečanj, kar so se jih mogli, drugače pa so skrbno zasledovali itinerarij papeža po televiziji in pazljivo poslušali ali prebirali papeževe govore, ki so nam segali v srce.

venske zastave in transparente.

Proti jutru smo dospeli in se najprej malo pokrepčali. Nato smo se napotili do farne šole, kjer so nas vljudno sprejeli in nam ponudili prostor za preobleko ter vse, kar smo potrebovali. Ko smo bili vsi pripravljeni, smo imeli sv. mašo. Čeprav smo hoteli čimprej oditi na letališče, da bi dobili boljši prostor, smo morali počakati še druge reprezentance. Medtem smo se na prostem posedli in tako navdušeno peli, da smo imeli vedno več gledalcev in poslušalcev.

Ko smo se končno napotili proti letališču, je bila množica že vsepovsod. Nas so spremljali prav v bližini oltarja, kjer je bil pripravljen

NOVA REVILJA 57

dr. Katica Cukjati

Avantgardno sovraštvo in sprava

SPOMENKA HRIBAR

V zadnji številki Nove revije je vrsta člankov in razprav, ki razodevajo bogato vsebino in originalne prispevke slovenskih kulturnikov. Tako kot je res, da politična svoboda zagotavlja vse druge oblike svobode, je tudi res, da v totalitarnih in diktatorskih režimih se prvi poskusi za doseg svobode javijo na kulturnem področju. In to zrcali zadnja izdaja Nove revije, kjer slovenski intelektualci z najrazličnejšimi področji iščejo in predlagajo nove poti k svobodi in narodnemu napredku.

Težko bi ocenili, kateri izmed objavljenih člankov je najbolj kvaliteten po kreativnosti, iskanju resnice in demokratični širini duha. Med vsemi prispevki, pa nedvomno zbuja pozornost razprava, ki jo je napisala že vsemu slovenskemu svetu znana **Spomenka Hribar**. Kdor zasleduje članke te pisateljice, dobro ve, da je vsak njen prispevek novo pozitivno presenečenje ne samo zaradi izbrane tematike temveč tudi zaradi realističnega pogleda na sodobno slovensko realnost ter na konkretne predloge, ki jih stavi za rešitev perečih slovenskih problemov.

Spomenka Hribar je pred časom

pretresla slovensko javnost s klicem po narodni spravi. V tej smeri nadaljuje svoja prizadevanja tudi v letošnjem prispevku v Novi reviji, tokrat s frontalno kritiko na sodobni komunistični režim ter s predlago temeljnih sprememb — pri posameznikih in v slovenski družbi kot celoti. Neprecenljive vrednosti je ta razprava, ki nam razodene avtorico kot odlično poznavalko ne samo marksistične filozofije temveč tudi drugih miselnih tokov; pravtako obvlada — čeprav pretežno z uradne pozicije — polpreteklo zgodovino in temeljito pozna sodobno slovensko družbo. Njena razmišljanja so podprta s številnimi podatki. S teoretičnega področja nas polagoma in z izredno logiko privede v svet realnosti ter celo išče poti za spremembo slovenske sodobnosti k boljši bodočnosti — v svobodi. Skoz celotno razpravo je slediti precizno logično mišljenje, ki trdno stoji na dokazih in preučevanju, a istočasno so njene misli prežete z globokimi čustvi spoštovanja in ljubezni do bližnjega in do domovine.

Že s samim naslovom Spomenka Hribar z originarnostjo, ki je njej pristna, nakaže vodilno idejo svojih razmišljanj — Avantgardno sovra-

štvo in sprava. V zadnji podtemi, kjer se analizirajo „Hipoteze za slovenski nacionalni program“, pojasnjuje avtorica: „Morda je iz zgornjega, resda osebnega, prispevka za slovenski nacionalni program potegniti nekaj hipotez.“ Ob tej misli bi lahko dodali, da tako kot so njene misli originalne za slovenski svet v matični domovini, je zame kot hčerko slovenskih izseljencev v Argentini — brezdomec, izhodiščna točka razmišljanj že poznana z našega stališča že več kot 40 let, kar pa ne osonči odličnih zaključkov in osebnih odkritij Spomenke Hribar.

V emigraciji smo vajeni, da a prioriistično, skoraj intuitivno, odgovarjamo na medvojnne situacije. V tem članku, ki absolutno potrjuje stališča tistih, ki so se borili proti marksizmu s stališča naravnega prava, pisateljica analizira pozicijo komunistične partije med vojno in prihaja do istih zaključkov — neupravičenost marksistične avantgarde. S stališča osebe, ki pozna v notranjosti situacijo sodobne Zveze komunistov ter realnost slovenske matične domovine, se analistka upravičeno sprašuje, „v čem je bistvo avantgardnosti Partije med NOB, pa tudi Zveze komunistov danes, moramo preučiti temelj njene avantgardnosti, ki je v izenačenju enega dela naroda (partije) s celoto, se pravi v izenačenju narodnostnega s proletarskim. Se pravi, da med narodnostnim in proletarskim in partijskim ni nobene razlike, da gre za brezkonfliktno razmerje.“ Z veliko

jasnostjo nadaljuje Spomenka Hribar:

„Tako apriorno zanikana razlika med partijo in narodom kot takim in v celoti svojih razčlenjenih in tudi nasprotujočih si interesov pa prihaja permanentno na dan kot razlika in skoz razliko med bistvom in pojavom, med vsebino in formo, med načrtovanim in uresničenim, med linijo in levimi oziroma desnimi odkloni, itd.“

Avantgardistična vloga partije

V prvem poglavju analizira s teoretičnega stališča „avantgardistično vlogo partije“. Teorija se stalno prepleta z realnostjo, katero doživlja pisateljica. In tako na podlagi Kidričevih izjav na partijskem posvetovanju na Cinku julija 1942 Spomenka Hribar razbere med drugim sledeče važne misli:

„Avantgardistična vloga partije je v tem, da ima partija dejansko v rokah pozicije...“

„Če partija ne bi imela v rokah dejanskih pozicij, bi izgubila svoj globoko ljudski narodni značaj.“

Kot nadaljuje pisateljica: „Iz zgoraj citiranih Kidričevih misli je razvidno, da je razlika med partijo in ljudskimi množicami celo pomembnejša kakor pa identiteta.“ Kar je prišlo do konkretna izraza pri različnih incidentih, katere registrirajo Dokumenti ljudske revolucije v Sloveniji (Ljubljana 1964). Prvi primer, ki ga navaja Spomenka Hribar, je v zvezi s tiskarsko dejav-

nostjo, ki je pokazala na notranje odnose med partijo in zavezniki, ko so oboje v Cerknici menili, da je (partijska) tehnika ista kot tehnika OF.

„To je bilo ‘absolutno nedopustno’, zato ker se je s takim delovanjem zbrisala razlika med partijo in OF, s tem pa bi se lahko partija ‘utopila v OF’. Če bi se partija utopila v OF, bi je kot partije ne bilo več.“

Če bi bila partija ‘navadna’ stranka, stranka med strankami, enakovredna med enakovrednimi, bi lahko poleg njene tehnike delovale tudi druge s ciljem: narodnoosvobodilno bojevanje in zmaga. Ker pa je partija avantgarda in hoče to biti, jo sam njen princip žene v izpostavitve in razločitve od drugih. S principom avantgardnosti se torej razmerja postavijo na glavo.“

Kot praviloma ugotavlja Spomenka Hribar se je ista shema uveljavila tudi na drugih področjih družbenega življenja:

„— če partija nima v rokah države, partija ni avantgarda;

— če partija nima v rokah sodstva, partija ni avantgarda;

— če partija nima v rokah kulture, partija ni avantgarda;

— če partija nima v rokah šolstva, partija ni avantgarda;

— če partija nima v rokah vojske, partija ni avantgarda;

— če partija nima v rokah naroda, partija ni avantgarda.

Sam princip avantgardnosti zahteva, da ima partija dejansko vse pozicije v svojih rokah, ker sicer ni

Prihodnjim dnev naproti

REZI MARINŠEK

V sijočem marčevskem jutru se je podal na pot. „Ne za dolgo,“ je na predvečer odhoda zatrdil ženi. „Samo za nekaj tednov, za vstajenjske praznike bom nazaj brez dvoma. Kaj pa hočeš, služba je služba! V mestu skoraj ni dela zame, zato si ga moram poiskati zunaj, življenje ni lahko, preživeti štiri ljudi tudi ni šala.“ — „Vem vse to,“ je lahko ugovarjala žena, „kar me moti je, ko vem, da rad greš.“ — „Kako je s tistim, da rad grem,“ je zategnil Nejc. „Menda ne boš rekla, da vas rad pustim same!“

„Ne, to ne.“ je otožna ponovila, „a ti si rad zunaj, mesto te tlači, te mori, sam si rekel, da si sin narave, da ti širi srce, ko v zgodnjih jutrih opazuješ vzhajajoče sonce.“ — „Ti torej hočeš, da bi trpel ob pogledu na naravo! To hočeš? Ni dosti, da pogrešam tebe in otroka, ne, trpeti bi moral, trpeti, da bi bila ti zadovoljna!“

Vstal je in se kolerično sprehodil po sobi. „Ne kriči,“ ga je mirila Zlata, „Peterčka zob boli, težko je zaspal in Irenka še ne spi, saj veš, kako je nate navezana!“ — „Ona je lani uživala tamkajšnje dni, saj ti nisi,“ ji je poodital. „Vedela si, kakšnega si me vzela, kmeta, res šo-

lanega, a vendar kmeta. Če bi živel v Sloveniji, bi gotovo hodil za plugom, kot moj ded, ali pa, če hočeš, bi s traktorjem delal, — mesto mi je dalo izobrazbo, a po očetovi za- slugi mi ni vzelo srca. Ti si vse pre- več mestna, vse preveč navezana na družbo, na asfalt, v resnici bi morali zunaj živeti, potem ne bi bilo, teh potovanj — pa kaj, kje bi ti to prenesla! Sicer pa, kaj bi, tudi jaz sem tebe poznal, a mislil sem... Je pač tisto res, da zakon nikomur zna- čaja zares ne spremeni, morda spre- meni navade in še to le za kratek čas. Vzgoja, nagnjenja, tisto, kar je zares v tebi, ostane. Otroka bi lahko vzljubila pristno življenje, a izgo- vorov je nešteto, zakaj ni mogoče. Misliš, da te nisem slišal, ko si svo- jo mamo prosila, če bi ti varovala mala dva, da bi ti šla spet v službo? Je to tako zelo potrebno? Res, da moram od časa do časa za nekaj tednov proč, pa je to tako hudo?“ — „Dnevi so dolgo brez tebe in o- troka sta še majhna, kaj naj se z njima pogovorim? Ne razumeš?“ — „Če boš hodila v službo, bo seveda bolje,“ se je jezno nasmejal.

Zlati žarki vzhajajočega sonca so osvetljevali srebrni asfaltni trak. Motor je enakomerno brnel. Nejc je

na pol poslušal radio na pol pa pri- sluškoval ptičjemu cvrkutanju. Pre- dal se je občutju brezmejnega miru, vedno bolj se je pogrezal vanj, br- nelo mu je v ušesih, naenkrat ga je troblja prehitelo avtomobila prebudila. Alarmiran je spoznal, da je to bilo že predspanje. Naglo je ustavil avto, se stegnil po termov- ko in se napil vroče kave. — Tako se zgode nesreče, je zmrmral in, da bi se popolnoma zdrnil, je potegnil vozilo prav na rob ceste in izstopil. Lahen veter mu je kuštral laše, na bližnjem drevesu se je oglašal ptič. V polnem jarku vode ob cesti je ne- kaj šuštel. Nekatera drevesa so že izgubljala zlato-rumeno listje in med vejami so se opazila do zdaj zakri- ta gnezda. Vonj po sveži zemlji mu je dražil nosnice, globoko je zadi- hal, se zasmejal sam sebi, in že spet... Zazeblo ga je v sami sraj- ci. Kmet, res, kmet sem, je pomi- slil in kaj potem? Zlata ga ne mo- re razumeti, a Irenka, njegova drob- čena Irenka je čutila z njim. Kako je poletel silila vanj. Pojdimo in poj- dimo! Kako je na posestvu ves čas drobila svoje drobne korake za njim in njen „oči, pa to, oči lej!“ ga je obdajal z občutkom sreče, vese- lja in peoni so se ji smejali, vseč- jim je bila. „Prav kot oče,“ so po- navljali in radi so jo imeli. Petreček pa je le silil v avto, rad bi voza- ril po neznanih poteh...

Pretegnil se je, pred njim je bila še dolga pot, še je spil malo kave in spet pognal. „Hi!“ bi rekel ded ko- njicu in bi šla! Ko se je njegov oče vračal utrujen iz dela domov, mu je mali Nejc vse prerad zlezel v na- ročje. „Pusti ata,“ je protestirala ma- ma, pa ata se ni branil, malo sta učkala konjiča, potem pa je šlo zares. „Kaj bi delali zdaj doma?“, je radovedno spraševal. „Zdaj,“ je pomislil ata, „o, dela na kmetiji je bilo vedno polno.“ — „Vsak dan?“ „Prav vsak dan, še v nedeljo je bi- la živina lačna. Obdelati si moral zemljo, preorati njive, sejati, zdaj si pomagajo s stroji, ki jih prej ni bi- lo.“ — „In kdaj je bilo najlepše?“ je bil radoveden. „Najlepše“, se je zamislil ata, „lepo je bilo, ko si po trdem delu prišel domov in ko je bila drugi dan nedelja in si bil mlad, lepo je bilo, ko smo šli v zgodnjem jutru kosit. Lepi so pra- zniki in koliko smo jih takrat pra- znovali! Lepo je bilo, ko si bil mlad in si vedel, da imaš še vse življenje pred seboj. A morda bi bilo lepo tudi biti star, posedati za hišo, ali modrovati za pečjo...“

„Če bi te kdo le hotel poslušati, če že nisi takrat vsem odveč,“ se je stvarno ogasila mama. „Daj no, Peter,“ je še naprej oporekala, „fan-

tu prikazuješ kmečko življenje, kot raj na zemlji...“ — „Nisem rekel raj, a trdim, da je bilo lepo.“ Po- stavil je sina na tla in odšel na vrt. Nikdar se ne bo privadil ne mesta, ne teh ljudi, to je že ves čas vedel. Bil je rojen za zemljo in zemlja se mu je odmikala. Žena ni prav nič pogrešala kmečkega gospodinjstva, ne dela po njivah, ne prašičev. Po- mestila se je in ostal je sam z do- motožjem. „Kaj sem tukaj?“ se je potohi zagrenjen spraševal. Vzel je kopačo, z očmi je preletel svojo po- sest, ki je ni bilo niti za borno nji- vo, a le tukaj je našel uteho. Žena je spet pozabila zapreti kokoši in so mu oključale paradižnike. „Ne,“ je ponovno sklenil, „sin ne bo šel ne v tovarno, ne za uradnika, da bi potem cele dneve posedal v zatohlih sobah. Naj vsaj on ima kaj od živ- ljenja!“

In Nejc je rasel. In z očetom sta vsak prosti čas porabila za pohod v naravo. Domov sta se vračala lačna, umazana, včasih tudi strgana, da se je mama križala. Oče je štel ure v delavnici in sin je štel ure v šoli, ure prostosti... A oče je pričel bo- lehati. „Saj še nisem star,“ je tožil, „vendar pohiti sin, rad bi te videl pri kruhu.“ In Nejc je hitel. In, ko je prinesel diplomu, je našel starša za mizo, pogrnjeno z maminim naj- lepšim prtom, oba 'zakmašno' oble- čena. Vse je bilo tako slovesno, da je Nejcu šlo na smeh, pa tudi na jok. Povabila sta ga naj prisede in sestra Tilka, prijazno dekle, je no- sila na mizo...

Že zdavnaj je bilo poldan in Nejc se je spomnil, da bi bilo dobro kaj pojesti. Zavil je k pricestni restar- raciji in se odžejal. „Lep dan, kaj- ne,“ ga je nagovoril še poznan na- takar. Na horizontu so se risale go- re in v zraku je trepetala lahna me- glica, ki je niti toplo sonce ni mo- glo pregnati. Topoli čez cesto so se srebrno svetili. Že smo v jeseni, je pomislil. Pogledal je na uro, pohi- teti bo moral, da ga ne bo lovila noč.

Sence so se že daljšale, ko je za- vil na domač kolovoz. Predelavec Esteban, čilenec in, kakor je sam rad ponosno poudarjal, čistokrvni Indijanec, ga je že čakal. Tudi ku- harica Amelia je že imela priprav- ljeni asado. „Vse v redu?“, se je pozanimal. „Vse v redu, 'don', mu je Esteban zatrdil. Gospodarja še dol- go ne bo, z ženo sta šla 'po Euro- pah', tako, da smo sami, ampak, zdaj, ko ste vi tukaj, bo vse prav.“ — „Pa vaša družina?“, se je poza- nimal. „V Čilu, 'don', na svoj dom je šla žena roditi in otroke je vzela s seboj.“ — „To bo šesti, ni res?“ — „Res je in že, ko ste enkrat ome- nili o botrinstvu, vesel bi bil, če bi bil, če bi bili za botra.“ Kozarec sta ga spila na zdravje in se odpravila spat.

Dnevi so mu hitro minevali. Ženi bi moral pisati, se je domislil, pa kar ni prišel do tega. Nekega jutra pa ni bilo Estebana na delo. Spom- nil se je, da je že nekaj dni poka- šljeval, ujela ga je ploha in se je le smejal, ko mu je nasvetoval ča- ja. Šel je ponj in našel ga je vro- čičnega. Amelia mu je dajala ob- kladke, hropel je in njegove temne oči so nekaj iskale pod stropom. Nejc je poslal po zdravniku v oddal- jeni pueblo, in ta je nujno nasve- toval bolnišnico. Bilo je le teden dni pred veliko nočjo, a Nejc ni imel srca, da bi Čilenca pustil samega med tujimi ljudmi. Misli je na Zla- to, na hčerko, pa tudi na Čilenko, ki bo v teh dneh rodila in na last- nego očeta, kateremu se je lanko- letni prehlad izcimil v pljučnico in je hropel, dokler ni dokončno oma- gal...

Zaskrbljen in potr t je pisal ženi in, ker se mu je zdelo to še prema- lo, je še poslal telegram. Skrušen se je oziral na križ in molil. Ves veliki petek je prebil v bolnišnici, posedal je pri bolniku, pa spet vsta- jal in ob oknu opazoval, kako je deževalo in zdelo se mu je, da ža- lujeta nebo in zemlja... Bo Zlata naredila pirhe, je z muko premišlje- val, bo razumela, da je moral ostati, pa mala Irenka in Petreček, bosta spraševala po njem? Ozrl se je na Čilenca. Je spal? Oči je imel zaprte in težko je dihal, a naenkrat je pri- čel govoriti, počasi, težkorazumeva- joče. Nejc se je sklonil nadenj. „Bil je potres,“ je šepetal, „vse se je treslo, bežal sem, vrgl sem se na tla in obležal, dokler se ni zemlja spet pomirila. Potem, ko sem se čez dolgo časa vrnil nazaj na oba- lo, ni bilo ničesar več!... Izginilo je vse... ni bilo ne otoka, ne mo- jega doma, ne mojih staršev, ni ničesar več! Izginilo je vse, bilo je le razburkano morje, razpenjeni valo- yi! Ničesar več! V grozi sem tako tam stal in trepetal... in čakal... in klical mamo in očeta a ni bilo nikogar več!... In potem so me od- peljali daleč proč, a jaz sem še vedno čakal. Pa nikdar ni bilo niko- gar več! Bog, ti, moj Bog!“... Nej- cu so polzele solze po licih, pa si jih ni obrisal. — Zlata, je pomislil, Zla- ta, ko bi ti vedela! Sam se bom vrnil in bo spet vse dobro, a ta ubogi Indijanec se ni imel kam vr- niti!

Na velikonočno nedeljo zjutraj se je Esteban prvič usedel v postelji. Rahlo je prijel Nejca za roko in neizmerna hvaležnost mu je sijala v obeh. Nista govorila, le gledala sta se in počasi se jima je prikra- del smehljaj — in smehljala sta se drug drugemu in prihodnjim dnev naproti... Prišla je usmiljena sestra in glasno vsem zaželela vesele pra- znike...

prostor za emigrante. Dosti časa smo imeli pred seboj, zato smo razvili naš plakat: „Slovenici s teboj,“ pri- pravili zastave in s petjem dočaka- li prihod sv. očeta. Med tem priča- kovanjem so se nam približali raz- ni časnikarji in fotografi, katerim smo lahko povedali, kdo in od kod smo in obenem izrazili misli ob pa- peževem prihodu.

Ko je papež izstopil, se je naj- prej peljal med ljudmi, ki so bili bolj oddaljeni. Ko je prišel do oltar- ja, je lahko videl tudi našo skupi- no narodnih noš, saj se je potem še mnogokrat oziral proti nam. Najprej se je ustavil in počastil Mater bo- žjo. Nato ga je pozdravil tamkaj- šni nadškof. Zatem se je pričela ho- milija. Najbolj pomemben je bil go- vor sv. očeta. Ob tej priložnosti je izbral božje besede, ki so prikazo- vale, kako se je morala sv. Družina umakniti kmalu po Jezusovem roj- stvu. Na tej podlagi je naredil pri- merjavo z vsemi družinami, ki so se naselile v Argentini, predvsem za ča- sa vojne. Omenil je vse države, iz katerih je Argentina solidarno spre- jela emigrante, med njimi tudi Ju- goslavijo in še posebej Slovence in Hrvate. Opozoril je tudi, da naj bi se uredilo stanje sedanjih emigran- tov iz sosednjih držav. Še posebno je poudaril, kako so vsi ti izseljen-

ci pripomogli k izboljšanju argen- tinske kulture na vseh področjih, saj so sprejeli raznovrstne ljudi: de- lavce, profesionalce, intelektualce, študente.

Po končanem govoru so sledile prošnje, katere so prebrali predstavi- niki različnih narodnosti. Ob tej priložnosti je član hrvaške skupno- sti zastopal slovenske narode. Ra- zne države so imele tudi svoje za- stopnike, ki so predstavili darove. Mi Slovenci nismo bili med njimi, zato smo izročili svoj dar nadškofu bližnjega okraja, ki se nam je pri- bližal že pred prihodom sv. očeta. Izročili smo mu relief sv. Cirila in Metoda, slovensko butarico ter pi- slo, ki mu ga je v imenu slovenske mladine napisala Pavlinka Korošec.

Kmalu se je sv. oče poslovil in se usmeril proti svojemu vozilu. Tisti trenutek smo vsi iz srca želeli, da se nam približa, vendar so mu na- enkrat vsi časnikarji in fotografi odhiteli naproti in je moral kar hi- tro oditi.

Takoj smo se potolažili, saj smo se zavedali, da je važno to, da smo bili deležni njegovega blagoslova in nasvetov in to je pač tisto, ki nas mora v življenju spremljati in vo- diti po pravi poti.

Anka

avantgarda vseh pozicij, in če ni vseh, se njena avantgardnost krha, je nekje ni. Izgublja svojo identite- to. Vztrajanje pri načelni identifi- kaciji narod=partija IN hkrati pri razlikovanosti, to je partijska nara- va, njeno razporno bistvo.“

Kdor se spozna na medvojno li- teraturo, kjer se je opozarjalo pri- padnike slovenskega naroda na bor- bo za oblast, za katero so se borili pripadniki stalinistične revolucije s Titom na čelu, ki so hoteli vpeljati totalitaristične metode, analize, ki jih predstavlja avtorica tega članka niso posebna novost. So pa izredno zanimive, v kolikor predstavljajo mišljenje osebe, ki preučuje dogod- ke z osebne perspektive bivše pri- padnice marksistične linije.

Spomenka Hribar se moti v svo- jih ocenitvah, ko trdi:

„Nobenega dvoma ni o tem, da je partija iskreno hotela gojiti lojalen odnos do zaveznikov — vendar pa v njenem interesu ta lojalnost načelno nikoli ni smela in ni mogla biti to- likšna in takšna, da bi se ona sama kot partija v tej lojalnosti 'izgubila'. Prav tako ni nobenega dvoma o tem, da je želela narediti in da je nare- dila vse za demokratizacijo oziroma demokracijo že med vojno — toda tudi demokracija ni nikoli sme- la iti tako daleč, da bi se partija utopila v demokracijo.“

Po eni strani, čeprav je avtorici razvidno, da ima komunistična partija neki svojski nedemokratski način pojmovanja „demokracije“, ne more razbrati hinavstva komunisti-

čne partije, kateri je šlo le za oblast in za taktiko, kako bi prevarala o- stale domoljube.

Vsa Spomenkina analiza je pre- cej zapletena z našega stališča, ker po eni strani analizira notranjo lo- giko marksističnega svetovnega na- zora, katerega dobro pozna, po dru- gi strani ga pa kritično analizira s stališča humanističnih argumentov in deloma, kot sama omenja, s sta- lišča naravnega prava.

Takšna analiza se stalno pojav- lja, ko npr. citira partijske doku- mente, da je „partija edino legiti- mni nosilec patriotizma, zato tistim, ki niso z Nami, 'ne smemo priznati, da so še živi deli slovenskega na- rodnega telesa', pa naj bodo to iz- dajalski buržuji ali pa njihovi voja- ki bajtarji ali pa celo lastni tovariši, če niso več z Nami. Še več, vsem takim ne smemo priznati, da bi bili sploh — ljudje.“

Nepoznanje dogodkov med vojno z druge strani se razodeva, ko Spo- menka Hribar omenja:

„Dejansko sodelovanje domobran- cev z okupatorjem in njihovi zloči- ni nam še danes zamegljujejo vpog- led v pomen sovražnosti in samo sovražstvo te strašne boljševiške lo- gike, ki iz svojega principa deluje po načelu: Kdor ni z nami, je pro- ti nam, logike, ki je bila s svoje strani vpletena v državljansko vojno pri nas.“

Hkrati pa nam pričajo njene misli, da še vedno ni jasen pogled v sov- račnost boljševiške logike, ki še da- nes prevladuje v Jugoslaviji.

Preoblikovanje partizanske mase v politično vojsko

V drugem podnaslovu Spomenka Hribar analizira „Preoblikovanje partizanske mase v politično vojs- ko“. Najpreje se ustavi ob dejstvu, kaj je pomenila avantgardna vloga partije v vojski (vedno na podlagi mnogih dokumentov).

„Komisarjevo sodelovanje s ko- mandantom in drugimi aktivisti je tako, da je komisar odločujoči funk- cionar štaba, toda to ni formalno, vidno, temveč dejansko. 'Vaša kon- trola v vojski ne sme biti formalna, ne sme imeti karakter vašega nepo- srednega vmešavanja v vojaške za- deve, pač pa kontrolirajte vse diha- nje vojske preko partijcev.' Partij- ska kontrola vsega dihanja v vojski mora biti taka, da se to ne bo vi- delo, kajti Partija 'je seveda prav tako kot na terenu tudi pri parti- zanih ilegalna, tako za sovražnike kot za partizane.' Možnost ilegalno- sti partije — tudi pred partizani — je utemeljena prav na ločitvi forme od vsebine; za formalnimi pravica- mi, ki jih imajo 'ljudje množice', še- le more partija ilegalno prevzema- ti v roke dejanske pozicije.“

Kot mnogo sodobnih slovenskih avtorjev tudi in predvsem avtorica tega izrednega prispevka v letošnji Novi reviji potrjuje naše mnenje, da je „borba proti okupatorju“ bila le izgovor za civilno revolucijo. Ta- ko Spomenka citira dokumente:

„Kar pomeni: Samo tista vojska, ki je brezpogojno v rokah naše par-

tije, je tista, ki se je sposobna bori- ti se za zmago diktature proletaria- ta, in samo ta in taka vojska je neomajno zvesta svojemu narodu. Vojska, ki se ne bi borila za zmago diktature proletariata, ampak le — recimo za zmago nad okupatorjem, principarno ne bi bila zvesta svoje- mu narodu. — Spet smo naleteli na samoumevno ideološko predpostav- ko narod=partija.“

„Metode vzgoje so bolj ali manj stroge, zadnja šiba je smrtna kazen.“

Presenetljiv je zaključek avtorice članka, ko trdi:

„V samem principu avantgarde je utemeljeno sektaštvo. Natančneje re- čeno: pojavi sektaštva (npr. pobi- janje razrednega/narodnega sovra- znika v t. i. drugi fazi revolucije) iz- hajajo iz sektaštva, vzdignjenega na raven principa, izhajajo torej iz t. i. 'razrednega boja' kot principa. To je 'vnesel v politično strukturo slo- venske družbe novo diferenciacijo, ki je partiji omogočila boj zoper kontrarevolucijo oziroma zmago nad njo, boj za partijsko nadmoč, o- blast.“

Tako je že od vsega početka sek- taštvo — izum komunistične parti- je — razkrival dvojno naravo voj- ske (OF), ker je odkrival razpor med narodnoosvobodilnim bojem in izredno (ideološko) opredeljenostjo. Kot pravilno opisuje Spomenka Hri- bar, je v komunističnih linijah ved- no obstajala stalna potreba „med razkritostjo in skritostjo njenega raz- pornega bistva: osvobodilni boj — civilna revolucija.“

Ukinjanje slovenske partizanske vojske

V tretjem poglavju pisateljica ana- lizira „ukinjanie slovenske parti- zanske vojske“, kjer ponovno priha- ja do izraza princip avantgardnosti in vojaško partijska struktura ce- lotne marksistične družbe. Poleg mnogoterih pojavov, je omembe vredno stališče Kardelja, ko s stra- hom pojasnjuje Titu:

„Ti, ki zelo dobro poznaš specifič- no slovensko nacionalno občutljivost, ki je rezultat stoletnega nacionalne- ga tlačanja, boš zelo dobro razu- mel, zakaj so prav naši zavezniki ta- ko vztrajni na nekaterih pridobitvah našega nacionalno-osvobodilnega bo- ja in zakaj, toliko jahajo na neka- terih formalnostih.“

„Prav zato, ker jim partizanska vojska pomeni dejansko pridobitev za slovenski narod, so tako vztrajni in se oglašajo proti tistim 'formal- nostim' in znakom, ki bi mogli na- kazovati, da bi jim — ne le zave- znikom, temveč OF in slovenskemu narodu — mogel kdo to vojsko 'vzeti'.“

V vseh naslednjih odstavkih se razodeva oportunistem komunistične stranke in makiavelistična politika za dosego simpatij med člani OF. Kot pravilno zaključuje avtorica pri- spevka za Novo revijo:

„To, kar je za zaveznike (in IOOF kot — zaveznika! GS in CK KPJ!) slovenska narodna vojske, je za Kardelja formacija, ki je terensko opredeljena. Mar to pomeni, da slo-

Občni zbor Zedinjene Slovenije

V nedeljo 29. marca 1987 je bil 40. redni letni občni zbor društva ZEDINJENA SLOVENIJA. Po sv. maši v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval za vse žive in pokojne člane društva dr. Alojzij Starc, so se člani zbrali v zgornji dvorani Slovenske hiše.

Predsednik Zedinjene Slovenije **Lojze Rezelj** je ob 10.45 uri prišel občni zbor, pozdravil navzoče in ugotovil, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je po čl. 16 društvenih pravil sklepčen eno uro po sklicani ob vsaki udeležbi. Po molitvi za pokojne člane društva je predlagal, naj se pošljejo pozdravna pisma predsedniku republike dr. Raúlu Ricardu Alfonsinu, primasu Argentine kardinalu Juanu Carlosu A. Ramburju in predsedniku Slovenskega narodnega odbora g. Rudolfu Smersuju, kar so navzoči z aplavzom odobrili. Potem je prešel na dnevni red:

1. Za overovatelja zapisnika občnega zbora sta bila izvoljena arh. Jure Vombergar in cont. Milan Magister; za preštevalca glasov pa Marjan Loboda in Joža Markež.

2. Zapisnik prejšnjega občnega zbora je bil soglasno odobren na podlagi podpisov lanskeletnih overovateljev.

3. POROČILA: Na vprašanje ali se razpravlja o vsakem poročilu posebej ali o vseh skupaj, je bilo soglasno sklenjeno, da se debatira o vseh poročilih skupaj.

Tajniško poročilo

Tajnik lic. **Stanko Jerebič** je poročal:

V pričetku leta je imelo društvo 921 članov in članic. Med letom je pristopil 1 član; umrlo pa je 18 članov in članic, in sicer: Šerjak Jernej, Rigler Radivoj, Bedenčič Jožefa, Glavan Neža, msgr. Orehar Anton, Oman Miro, Heller Dorjan, Slapničar Janez, Virant Frančiška, Brakslar Anton, Brumen Tajda, Brulaj Janez, Rott Jože, Krušič Milan, Omahna Miha, Koder Janez in Hawelka Marija. Skopec pokojnikov, razen enega, ki je bil več kot 6 mesecev v zaostanku s članarino, je bila izplačana pripadajoča posmrtninska podpora. Tako je društvo imelo 31. decembra 1986 904 člane in članice.

Upravni svet je imel v teku leta 1986 5 sej in še 2 v letošnjem letu. Izvršni odbor je imel tudi 5 sej in ravno tako medorganizacijski svet 5 rednih sej in 1 izredno. Pisarna je redno delovala od ponedeljka do petka od 16. do 20. ure. V teku leta smo prejeli 51 pisem, odposlali pa 260 dopisov.

V teku leta smo kupili 67 slovenskih knjižnic in 92 brušur (Dr. romanov) v skupni vrednosti A 329,70. Letos smo prejeli v dar od gospe Ljube Malgajevje iz Brazilije 101 knjigo. Lansko leto pa smo prejeli od raznih darovalcev v Argentini večje število knjig, katere smo večinoma razdelili slovenskim Domovom v Velikem Buenos Airesu za njihove knjižnice skupaj 395 knjig.

Natisnili smo 1.000 izvodov majhne brošure v španščini „Slovenija in Slovenci“ (Eslovenia y los eslovenos) predvsem za razdelitev med tukajšnje prijatelje naše mladine.

Blagajniško poročilo

Blagajničarka cont. **Simonka Rajer** je prebrala bilanco in poročilo o dohodkih in izdatkih: V letu 1986 je bilo 18.933,20 dohodkov, v katere je vključenih A 9.384,31 za šolsko kolonijo v kordobskih hribih in A 2.506,69 za vzdrževanje Slovenske pristave v Castelarju. Izdatki pa so bili sledeči: uprava vzdrževanje pisarne, prireditve in razne podpore A 4.458,52; šolska kolonija A 9.377,52; nakup slovenskih knjig A 329,70; vzdrževanje Slovenske pristave v Castelarju in nabava inventarja A 2.506,69. Torej je prebitek A 2.260,77, ki pa je samo knjigovodski, ker je v njem v smislu zahtev tukajšnjih oblasti vključena zapadla a ne plačana članarina v znesku A 2.031,22.

Poročilo prosvetnega referenta

Prosvetni referent **Miha Gaser** je poročal:

Prva prireditev pretekle poslovne dobe je bila na belo nedeljo, 6. aprila 1986 in sicer naš tradicionalni Slovenski dan.

Težjo pripravo tega praznika je prevzela slovenska skupnost iz San Justa; tako odborniki kot ostali člani so se izredno potrudili, da so pripravili lepo okolje, v katerem je potekala slava. Skrbno so bile pripravljene bogate stojnice, kakor tudi pestri, skoraj pet ur trajajoči program. Menim, da je ta Slovenski dan dosegel namen odbora Zedinjene Slovenije, ki si je zamislil prireditev kot celodnevno srečanje rojakov. K sodelovanju pri popoldanskem programu so bili povabljeni vsi krajevni domovi, ki so se z veseljem odzvali in pripravili programe.

Slišati je bilo mnenja, da bi moral biti kulturni program drugačen, boljše pripravljen, oziroma vsebinsko bolj kvaliteten, v dokaz, kaj zmora slovenska skupnost. Morda bi bilo dobro v bodoče o tem malo več razpravljati. Toda že datum ni najbolj pripraven za tako prireditev in to čisto iz praktičnih razlogov. Upo-

števati je treba, da je dejansko nemogoče pripraviti resen, kvaliteten program v piclem mesecu — saj se lahko začne z delom šele v drugi polovici marca in še takrat je otežkočeno zaradi izpitov na univerzah in kasneje zaradi priprav na velikonočne praznike. Če torej program za nekatere ni bil zadovoljiv, niso za to odgovorni krajevni domovi, saj so po svojih močeh pripravili program po navodilih odbora Zedinjene Slovenije. Zato vsem sodelujočim moje priznanje in predvsem prisrčna zahvala.

1. junija 1986 smo se kot vsako leto spomnili naših žrtev s proslavo v dvorani Slovenske hiše. Prva zahvala gre Binetu Magistru, ki je v pesniški besedi prikazal slovensko tragedijo, ki čeprav nas še vedno navdaja z žalostjo, budi v nas globoko zavest, da moremo slediti junaškemu zgledu naših mučencev ter ohraniti njihovo geslo: Mati — Domovina — Bog. Gospod Jože Omahna je omogočil petje bivših borcev. Domobranske pesmi iz njihovih grl so ganile vsakogar. Hvala vsem, pevovalci in pevcem. Enako se zahvaljujem Slovenskemu komornemu zboru, predvsem pa recitatorjem: gospe Pavči Eiletz in gospodom Stanku in Janezu Jerebiču ter Janezu Mežnarju, ki so dali poseben pečat proslavi, za katero upam, da nam bo ostala v lepem spominu.

Na kratko omenim še, da je že v pripravi letošnji Slovenski dan, ki bo na Pristavi 26. aprila 1987. Pri odskrem delu, ki se pripravlja, bodo sodelovali vsi mladinski zbori, pevci-solisti, folklorna skupina ter igralci iz raznih okrajev.

Vsem, ki ste mi pri delu stali ob strani, se še enkrat iskreno zahvaljujem z željo, da bi z isto nesebičnostjo pomagali tudi mojemu nasledniku.

Poročilo šolskega referenta

Franca Vitriha bomo objavili v prihodnji številki.

Poročilo referenta za dvojezično šolo

Ker je bil referent za dvojezično šolo prof. **Tine Vivod** zaradi družinskih razmer zadržan, je njegovo poročilo prebral tajnik Stanko Jerebič: „V obdobju 1985 do 1987 sem si kot referent naložil nalogo izvesti pet osebnih stikov v privatnih, državnih in cerkvenih krogih. Leta, posebno zadnja, v katerih sta uradni zgobjni sistem in sistem privatnih šol v krizi, zahtevajo previdnih korakov in mirnih pogovorov, da bo diagnoza prava in ukrepi koristni skupnosti. Z mirnim, a zato nič manj trdnim namenom nadaljevati tiho delo za doseg predloženih ciljev v oko-

liščinah, ki so popolnoma drugačne kot ob priliki ustanovitve referata, vabim vse tiste, ki jim je ideja dvojezične šole pri srcu ali pa smatrajo zamisel koristno, da stopijo v krog tega referata in konkretno sodelujejo.“

Poročilo Srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka

je prebral profesor tega tečaja **Tine Debeljak** ml., in ga objavimo prihodnjič.

Poročilo predsednika

Poteka danes drugo leto našega dela na čelu društva. Odkrito povedati zaključujem predsedstvo in je dolžnost, da vsem članicam in članom podam kratek obračun mojega dela na čelu društva. Odkrito povedano, sem z opravljenim delom zadovoljen, čeprav se vsi načrti niso uresničili. Vse, kar je bilo storjenega v preteklem letu je zasluga delavnih članov odbora in tudi drugih rojakov. V prvi vrsti moja iskrena zahvala izvršnemu odboru v osehah Stanka Jerebiča kot tajnika, kont. Simone Rajer kot blagajničarke, Miha Gaserja kot kulturnega referenta, Franca Vitriha kot šolskega referenta in pa seveda Emila Cofa kot vodjo pisarne ter Mihe Markež. Zahvala tudi vsem ostalim odbornikom za vse, kar ste za društvo storili.

Ko sem pred dvema letoma prevzel predsedstvo društva, sem si zamislil delaven načrt, predvsem v treh točkah in sicer uresničiti geslo, da pot v Zedinjeno Slovenijo vodi preko slovenskih Domov, ugraditi naše predstavniško društvo s kar največ novimi člani, združiti vse slovenske rojake v Argentini. V vsem smo skozi dve leti napeli vse sile in mislim, da so pozitivni rezultati znani, vsem članom. Mnogična udeležba na Slovenskem dnevu in San Justu je bila prava manifestacija združenih slovenskih svobodnjakov. Izrazito pripravljena je bila vsakoletna proslava našim žrtvam. Slovenske šole so sprejele skoraj 500 učencev in dijakov. Zahvalili smo se našim vzgojiteljem učiteljem in profesorjem s poklonitvijo vsakemu od njih z reliefom Antona Martina Slomška. Slovenski mladini smo za športne igre poklonili prenosni pokal Zedinjene Slovenije, umetniško delo akademskega kiparja Franceta Ahčina. Vsakoletna počitniška kolonija je pod vodstvom Franceta Vitriha odlično uspela. Podelili smo dve štipendiji naši mladini za potovanje v Evropo in še posebej v Slovenijo, dar Slomškove ustanove na Dunaju. Ustanovili smo, a še ne potrdili, slovenski zgodovinski muzej, katerega vodstvo je prevzel gospod Škerl, prostore zanj pa je gostoljubno nudil Rožmanov dom. Dobili smo tudi pred kratkim uradno po dekretu od notranjega ministrstva potrjeno identiteto,

kot slovenska skupnost v Argentini, kateri načeljuje vsakokratno vodstvo Zedinjene Slovenije. Knjižnica se je obogatila s številnimi novimi knjigami. Naj omenim prejetih sto knjig iz Brazilije, katere je poslala gospa Malgajeva, vdova po g. Malgaju, ki je zapustil svojo osebno knjižnico Zedinjeni Sloveniji. Zgled je vreden posnemanja. Iz zapuščine Miloša Stareta knjižnica stalno nabavlja nove knjige in jo bogati. Zanimanje za branje slovenskih knjig ni takšno, kot bi želeli. Zato pozivam vse člane in ostale rojake, naj segajo po knjigah naše bogato založene knjižnice.

Posebne poudarka je vredno sodelovanje slovenskih Domov velikega Buenos Airesa in notranjosti dežele pri medorganizacijskem svetu. Bratsko povezani med seboj, so se redno vršile seje sveta, na katerih so se obravnavali problemi posameznih Domov in vse naše organizirane slovenske skupnosti.

Želim, da bi bilo delo novega odbora še bolj uspešno, kajti delo za slovenstvo mora biti najprijetnejše breme vsakega rojaka, posebno še tistim, ki imajo vse sposobnosti za to. Združeni bomo kazali pot mladim, nergačem in omahovalcem, zavdajajoč se našega poslanstva, da smo vredni nosilci naših slovenskih izročil in ponosni potomci naših junakov, kateri so darovali življenje na oltar domovine, da bo končno zasijal dan vsem Slovincem doma in po svetu in to bo dan svobodne in zedinjene Slovenije.

Poročilo nadzornega odbora

je podal arh. Jure Vombergar, kakor sledi:

Vsa potrdila za dohodke in izdatke sem pregledal in ugotovil, da so bila pravilno izstavljena in vključena v knjigovodstvo. Isto priča tudi poročilo knjigovodje, ki je bilanco pripravil in podpisal.

Priporočam, da se predložena dokumentacija odobri s priznanjem vsem, ki so delo zgledno opravili, in predlagam razrešnico.

Vsa poročila so bila soglasno sprejeta.

4. POTRDLILA ČLANARINE ZA LETO 1987.

Blagajničarka cont. **Simonka Rajer** je prebrala sklep seje upravnega sveta 11. decembra 1986, s katerim je bila na podlagi pooblastila 33. rednega občnega zbora 30. marca 1980. leta določena članarina za leto 1987 kakor sledi: Za samske A 1,00 mesečno odn. A 12,00 mleto in za družine A 1,50 mesečno odn. A 18,00 letno. Posmrtnina od 1. januarja 1987 se dvigne na 80,00 za vsak smrtni primer.

5. PREDLOG ZA SPREMEMBO PRAVIL. Po živahnem razgovoru o spremembi društvenih pravil za te-

venska vojska ni slovenska? Je IN ni. Je, saj so v njej Slovenci, in to na svoji zemlji. In ni: slovenska vojska je v (ideološko opredeljenem) bistvu proletarska vojska na slovenskem terenu.

Taki logiki je razumljivo, da bo do ukinitve glavnih štabov nacionalnih vojsk in s tem samih teh vojsk kot nacionalno opredeljenih prišlo, saj je zanj vsa dežela en sam velik teren proletarcev na jugoslovanskem teritoriju.“

„Ali rečeno drugače: Varanje in prevara zaveznikov je izhajala iz logike komunistov, utemeljena na izenačenju naroda kot takega in v celoti s partijo, s samimi seboj. Gre torej za logično-strukturalno varanje, za varanje iz principa. Princip zenačenja je že sam v sebi nasilen, je prevara oziroma JE nasilje, vzdignjeno na raven principa. Prav nasilnost principa je partijcem lepa pega, iz katere so gledali na svet in po njem ravnali svoje delovanje.“

Zavedajoč velike pomembnosti, ki jo ima nacionalna vojska v vseh narodih in sodobne perspektive, Spomenka Hribar meni:

„Nobenega dvoma ni o tem, da je partizanska vojska nekega dne morala postati redna vojska — toda to ne pomeni, da je nujno moralo priti do unifikacije in zaničitve nacionalnih znamenj vojske oziroma razbitja nacionalno homogenih vojsk, saj je znano, da je bila pri Slovencih in prav tako pri drugih narodih ljubezen do domovine eden od temeljnih pogojev za bojevitost in or-

ganizacijo narodnoosvobodilnega bojevanja sploh.“

V zadnjem odstavku tega poglavja zaključuje pisateljica s pomembno mislijo, ki je bistveno oddaljena od marksistične teorije in ki razodeva njeno veliko ljubezen do sonarodnjakov in do domovine:

„Dokler bo domovina razumljena in priznana kot 'teren' (ideološke kategorije) 'proletarca' in ne kot človekova eksistencialna resnica, toliko časa dostojanstvo človeka kot človeka oziroma dostojanstvo narodov kot narodov (nacij) ni mogoče, saj je človek reduciran na proletarca in narod na 'narod — proletarca'.“

Preraščanje pravice do samoodločbe v nepravico

Pod tem naslovom se Spomenka Hribar drzno približa eni izmed najbolj perečih tem v sodobni Jugoslaviji. Pravica jugoslovanskih narodov do samoodločbe je bila proglašena kot sestavni del 3. temeljne točke Osvobodilne fronte. KPS je pred „novo Jugoslavijo“ izjavila: „Slovenski narod sam bo odločal po osvoboditvi o svoji usodi, svoji notranji ureditvi in o svojih zunanjih odnosih.“ Takoj po tej izjavi, se je pa pojavila kritika višje stoečega v partijsko vojaški strukturi, Ivota Ribarja-Lole, ki je bila namenjena Edvardu Kardelju in slovenskemu CK:

„Drug osnovno vprašanje, ki je aktualno na liniji KPS, je vaše stališče do vprašanja Jugoslavije. To-

variš Tito in naš CK sta v tej zvezi izrazila bojazen od določene separatizma, ki se je začel pojavljati pri vas, in postavili so mi dolžnost, da vas na to opozorim. Dejstvo je, da vi do osnovanja AVNOJ v Bihaču niti v partpropagandi niti v praksi niste posvetili dovolj pozornosti borbenemu sodelovanju narodov Jugoslavije in izgraditve njihove skupne bodoče skupnosti.“

Seveda je poznejši razvoj dogodkov šel v smeri, ki jo je določila komunistična partija — leninistično sovjetsko usmerjena, in tako so od pravice odcepiti se od Jugoslavije prešli po boljševiški logiki proletarskega internacionalizma do prehoda na „pravico ne odcepiti se“.

Spomenka Hribar pokaže na razvoj takšnega mišljenja s konkretnim primerom, ki jasno razkrinka nerealno in nelogično stališče partije:

„Sintagma 'pravica in dolžnost' zakriva prav ta bistveni premik od PRAVICE do DOLŽNOSTI; recimo: samoupravljanje je za delavce pravica IN dolžnost. Seveda mora biti samoupravljanje — če je za delavca dolžnost — tudi njegova pravica, sicer svoje dolžnosti ne bi mogel opravljati. Toda — ali sta dolžnost in pravica na isti pomenski ravni? Kako more biti pravica obenem dolžnost? Po tej logiki pač, še več: dolžnost je primarna, iz nje je izvedena in priznana pravica. Sintagma 'pravica in dolžnost' perversno zakriva, da je pri nas pravica samo tisto, kar je primarno dolžnost. Po tej logiki pravice, ki ni primarno

dolžnost, ne more in ne sme biti.“

Tako je tudi narodova pravica do samoodločbe postala nepravica, zgolj formalnost, „parola samoopredelitve naroda“.

Spodrezana zmaga

Na podlagi razglabljanj v prejšnjih poglavjih sklepa Spomenka Hribar, da so na dan komunistične zmage Slovenci ostali brez slovenske vojske in brez pravice do samoodločbe. Avtorica je mnenja, vedno s perspektive OF, da je „načelo samoodločbe najvišja vrednota, za katero se danes slovenski narod bori“ (Dokumenti, knj. II, str. 93). V tej kot v marsikaterem drugem zaključku Spomenka Hribar razodeva, da je njeno poznanje medvojnih dogodkov še vedno enostransko in zaradi tega tudi pomanjkljivo. Zanimivi pa so njeni zaključki, s katerimi se mnogokrat strinjamo, čeprav jih ona analizira v okviru avtokritike lastnih marksističnih miselnih linij, od katerih se pa oddaljuje s prepričevalno osebno kritiko, ki izvira z globokega humanizma in ljubezni do slovenskega naroda, ki je njej tako lastna.

Spomenka Hribar preučuje pod tem poglavjem različne vidike slovenskega naroda po vojni, ki kažejo bolj na vsestranski poraz kot pa na narod zmagovalcev. Tako se približa problematiki, ki jo je opisal Jernej Vilfan, ko pravi:

„Zakaj Slovenci po revoluciji niso na boljšem v svojem slikarstvu,

zakaj revolucija (...) ni sprostila slovenskih slikarjev, ampak, tako se mi zdi, jih je, prav nasprotno, do neke mere zaslužila (...) Kako to, da narod, ki je izšel iz vojne kot zmagovalec, ne more dati niti enega samega slikarja, ki bi pred slikarskim stolom stal kot svoboden človek?“

Na to odgovarja avtorica tega pomembnega članka z zaključkom:

„Slovenski narod zmagovalec je bil poražen od prav tiste — boljševiške — logike (ideologije), ki ga je do zmage, pravzaprav do 'zmage' pripeljala. Vsaka samoblokada pa je veliko hujša kot zunanja okupacija.“

Takoj za tem se pa dotakne sklepega narodno političnega problema, na katerega je slovenska emigracija tolikokrat opozorila in ga sedaj v domovini Spomenka Hribar pogumno omenja:

„Če 'prištejemo' zraven še dejstvo, da smo — zaradi boljševiške logike in prevelike 'naslonitve na Sovjetsko zvezo' — izgubili Trst in Koroško in s tem zapravi morda edinstveno priložnost za uresničenje Zedinjene Slovenije, je slika 'spodrezane zmage' še popolnejša...“

„Zaradi leninskih principov raznarodovanja, ki so še vedno temeljni principi uradne politike oblasti do narodov in narodnosti pri nas.“

Nato pa tudi poudarja, da je nujna „odprta zavest, da smo Slovenci in drugi narodi in narodnosti, dokler smo skupaj, v Jugoslaviji prostovoljno“. Nedvomno so revolucionar-

snejšo povezavo s krajevnimi Domovi je bil sprejet sklep, naj ta problem podrobno preštudira komisija 3 pravnikov in 3 predstavnikov Domov, ki naj pripravi končni predlog za prihodnji občni zbor. Istočasno naj se tudi predloži sprememba poslovne dobe od 1. julija do 30. junija naslednjega leta. Razlog za to je težava novega odbora, ki prevzema konec marca, s pripravo in izvedbo Slovenskega dneva in spominške proslave.

6. **VOLITVE.** Predložena je bila samo ena lista za novi odbor: **predsednik Lojze Rezelj** in 23 odbornikov: Gregor Batagelj, Emil Cof, Tine Debeljak ml., inž. Jernej Dobovšek, dr. Andrej Fink, Miha Gaser, inž. Andrej Kremžar, Ignacij Grohar, Silvo Lipušček, Marjan Loboda st., Marjan Loboda ml., Mija Markež, Anton Oblak, cont. Simonka Rajer, dr. Julij Savelli, dr. Alojzij Stare, Marjan Šušteršič, Franc Vitrih, prof. Tine Vivot, arh. Jure Vombergar, Mirjanka Voršič, lic. Vladimir Voršič in Janez Žnidar. — Namestniki odbornikov: Janez Čuč, Martin Kovačič, Joža Markež in Stane Mehle. Nadzorni odbor: Stanko Oberžan, lic. Valentin Selan in lic. Marjan Schiffrer. Častno razsodišče: dr. Jože Dobovšek st., dr. Milan Komar in dr. Anton Šimenc. Lista je bila sprejeta z aplavzom.

Zaključni govor predsednika

Zahvalim se vsem navzočim članom za izkazano mi zaupanje. Čeprav je bila moja težnja, da se vsaki dve leti zamenja vodstvo, mi ni uspelo. Ker se zavedam poslanstva naših prednikov, sprejemem to veliko odgovornost ponovno, zavedajoč se, da bom od članstva in predvsem od odbornikov dobil vso oporo in pomoč pri delu. Domovina hoče povezati z nami kulturne stike. Znak, da je naša slovenska prisotnost v svetu pomembna. Zato vsako delo v prid slovenstva pomeni izpolnjevanje poslanstva, katerega so nam nakazali naši junaki, ki so darovali svoje življenje na oltar domovine. Vse naše delo pa naj spremlja Bog.

7. Ker se k slučajnostim nihče ni oglasil, je predsednik Rezelj ob 12.30 uri končal občni zbor.

Po končanem občnem zboru se je na seji upravni svet konstituiral, kakor sledi: predsednik Lojze Rezelj, 1. podpredsednik Marjan Loboda st., tajnik Emil Cof, blagajničarka cont. Simonka Rajer, gospodar Ignacij Grohar, šolski referent Franc Vitrih, prosvetni referent Marjan Loboda ml., mladinski referent inž. Andrej Kremžar in referent za dvojezično šolo prof. Avgust Vivot in 14 odbornikov, ki so omenjeni v poročilu o občnem zboru, kakor tudi namestniki odbornikov, nadzorni odbor in častno razsodišče.

OBVESTILA

VELIKI ČETRTEK, 12. aprila:
V cerkvi Marije Pomagaj slovesna večerna sv. maša ob 19. uri.
VELIKI PETEK, 13. aprila:
V cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši ob 19. bogoslužno opravilo.
VELIKA SOBOTA, 14. aprila:
V cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši ob 22. velikonočno slavje luči in sv. maša.

VELIKA NEDELJA, 19. aprila:
V Našem domu v San Justu po sv. naši velikonočno praznovanje s petjem, velikonočnimi običaji, voščili in zajtrkom.

V San Martinu slovesna velikonočna maša, nato v Domu velikonočni zajtrk.

ČETRTEK, 23. aprila:
Seja upravnega sveta ZS ob 20.30 v društvenih prostorih.

SOBOTA, 25. aprila:
Prihod škofa dr. Janeza Jenka in urednika Ognjišča msgr. Franceta Boleta ob 6.55 na Ezeizo z Aerolineas Argentinas polet 141. Ob 9 sv. maša v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Popoldan obisk Srednješolskega tečaja. Redni občni zbor Slomškovega doma ob 20. uri.

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri. V Slovenski hiši ob 16. začetek filozofskega ciklusa pod vodstvom univ. prof. dr. Milana Komarja.

Na Pristavi v Castelarju ob 19. uri Poslednje ustoličenje — gledališki prikaz. Sodelujejo vsi slovenski Domovi.

2. kulturni večer SKA — dr. Alojzij Kukovica O božjem bivanju v Slovenski hiši ob 20.

NEDELJA, 26. aprila:
SLOVENSKI DAN na Pristavi v Castelarju. Dopoldne ob 10.30; popoldne ob 16. uri.

PONEDELJEK, 27. aprila:
V San Martinu sprejem škofa dr. Janeza Jenka: ob 19. uri sv. maša, nato slovesna večerja v Domu.

SREDA, 29. aprila:
Srečanje škofa dr. Janeza Jenka s slovenskimi duhovniki v Slovenski hiši.

Slovensko katoliško akademsko starešinstvo

obveščata, da začneta v soboto, 25. aprila, ob 16. uri v mali dvorani Slovenske hiše svoj dvanajsti Filozofski cikel, katerega vodi

UNIV. PROF. DR. MILAN KOMAR

pod naslovom

OSNOVE KRŠČANSKEGA PERSONALIZMA

Predavanja bodo vsako zadnjo soboto v mesecu.

Vpisovanje pred začetkom prvega sestanka.

Na razpolago bodo skripta. Vabljeni vsi rojaki, posebno še visokošolci in starešine.

Slovenska kulturna akcija

2. KULTURNI VEČER

XXXIV. SEZONA

O BOŽJEM BIVANJU

dr. Alojzij Kukovica

Predavanje bo 25. aprila ob 20. uri v Slovenski hiši.

Vabi: ZEDINJENA SLOVENIJA

PETEK, 1. maja:
Sprejem škofa dr. Janeza Jenka v Slomškovem domu.

NEDELJA, 3. maja:
Sv. birma slovenskih otrok v cerkvi Marije Pomočnice (Don Bosco) v Ramos Mejia ob 15. pri med slovesno sv. mašo.

PONEDELJEK, 4. maja:
Obisk škofa dr. Janeza Jenka v Slovenski pristavi v Carapachayu.

SREDA, 6. maja:
V Hladnikovem domu v Slovenski vasi obisk škofa dr. Janeza Jenka.

ČETRTEK, 7. maja:
Obisk škofa dr. Janeza Jenka na Slovenski pristavi v Castelarju.

PETEK, 8. maja:
Kulturni večer SKA v Slovenski hiši ob 20. uri. Predava msgr. France Bole.

SOBOTA, 9. maja:
Srečanje škofa dr. Janeza Jenka s šolskimi otroki v Slovenski hiši dopoldne.

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 10. maja:
Slovensko romanje v Luján. Ob 10. uri sv. maša koprškega škofa dr. Janeza Jenka.

SREDA, 13. maja:
Srečanje škofa dr. Janeza Jenka z dušnimi pastirji v Slovenski hiši. Popoldne sestanek s slovenskimi duhov-

Knežji kamen — simbol slovenske svobode

SLOVENSKA PRISTAVA
CASTELAR

Slovenski dan

Na predvečer, v soboto, 25. aprila ob 19: **POSLEDNJE USTOLIČENJE**

Gledališki prikaz ustoličenja zadnjega koroškega vojvode

Na belo nedeljo, 26. aprila

Ob 10.00: Zbiranje zastopstev, narodnih noš;

10.30: Sprejem škofa dr. Janeza Jenka; dviganje zastav, pozdrav;

11.00: Slovesna koncelebrirana maša — nato skupno kosilo;

Popoldne ob 16. uri: Gledališki prikaz **POSLEDNJE USTOLIČENJE** s sodelovanjem vseh SLOVENSKIH DOMOV. — Sledi prosta zabava.

SONCE VZHAJA...

(Nad z 2. str.)

moremo govoriti o več kot milijonu ljudi, ki je prejel papežev blagoslov in prisostvovalo zaključni maši. „Kdo je Kristus?“ je v nagovoru spraševal papež in kazal mladini in kristjanom sploh pot, ki vodi do Njega. „Pustite se prepojiti z velkonočno skrivnostjo,“ je rotil, predno je podal evangelizacijski križ v roke petim predstavnikom petih kontinentov, vsak od katerih se je zavezal, da bo ponesel Evangelij svojim vrstnikom.

Pesem o noovem soncu in novi civilizaciji se je daleč razlegala in svet jo mora slišati, ker je to edina prav pot in rešitev. Stotisoče argentinskih in papeških zastav je plapolalo in mednje so se mešale za-

stave narodov sveta. Tudi slovenska zastava je plapolala, prav v prvih vrstah (papež je med narodnostmi posebej omenil Slovence), zaveza tudi naše mladine do Kristusa.

Čudovito sta v istem tonu izzvenela najbolj množični in najbolj osebni dogodek tega papeževega obiska: maša na cvetno nedeljo in nagovor zapornikom, ki ga je papež imel sam kar po televiziji. Tedaj je dejal, da je vsak izmed nas na nek način „v ječi“, in smo vsi potrebni osvoboditve. Tiste, ki nam jo nudi Kristus. Če je to ostalo jasno v srcih mladine, v srcu argentinskega naroda, potem je obisk svetega očeta, dolgo pričakovan, dolgo pripravljen in že zaključen (joj, kako hitro je vse prešlo), res bil obisk Kristusa vsakemu posamezniku in vsemu narodu.

Društvo Slovenska pristava

NA PREDVEČER SLOVENSKEGA DNE

v soboto, 25. aprila, ob 19. uri

vabimo k

OTVORITVENI PREDSTAVI

množične igre

POSLEDNJE USTOLIČENJE

Režija Miha Gaser

Sodelujejo priznani igralci iz raznih slovenskih Domov, solisti, združeni Mladinski pevski zbori (San Justo, Ramos Mejia in Pristava), kvartet trobil, zbor menihov itd.

SPREJEM ŠKOFA DR. JANEZA JENKA V SAN MARTINU

V ponedeljek, 27. aprila, bo škof dr. Janez Jenko v spremstvu urednika Ognjišča msgr. Franca Boleta obiskal San Martín. Ob 19. uri bo v cerkvi presv. Srca Jezusovega slovesna sv. maša, h kateri vabimo narodne noše, mladino in vse rojake sanmartinskega področja.

Po sv. maši bo v Slovenskem domu sprejem in pozdrav s kulturnim programom, nato pa slavnostna večerja, na katero vabimo tudi vse rojake.

Za večerjo se je treba prijaviti do 22. aprila zvečer na T. E. 768-4595 in (po 18. uri) 755-1266. Poznejših prijav ne bo mogoče upoštevati.

Cena večerje: A 5.-

ne in današnjemu jugoslovanskemu režimu skrajno neprijetne misli, ki jih javno v tisku razglašala avtorica, ko je zapisala:

„Da smo Jugoslavijo 'vzeli za svojo'. In jo bomo imeli za svojo, dekler bo mogoče v njej dihati. Ta zavest danes ni razprta. Če bi bila, bi bilo nekaj nemogočega samo pomisliti na uveljavljanje t. i. skupnih jeder v šole, ukinjanje nacionalnih znamenj slovenski policiji, uvajanje 'enotnega občevalnega jezika' — srbohrvaškega. Nemogoče bi bile žalitve, zasramovanja in grožnje, ki so v naših glasilih postale že kar nekaj samoumevnega. Toda — vse to so zgolj zunanji znaki, dejansko pa gre za ogrožanje vitalnosti slovenskega naroda z absurdnimi političnimi posegi na ekonomsko področje.“

Dva koraka naprej — en korak nazaj

Tako opisuje Spomenka Hribar taktiko komunistične partije, ko ta navidezno skuša prikazati pred ljudstvom identiteto, ki ne eksistira, in sicer identiteto narod-partija. Avtorica spisa v Novi reviji ima za takšno obnašanje komunistične partije primerno razlago, ki razodeva na dnu le golo borbo za oblast vodeče klike:

„Kajti do takšne uresničene identitete narod-partija kot nerazporene identitete (Identitete) nikoli ne pride. In to ne zato, ker bi se avantgarda motila v svojih pričakovanjih,

nití ne zato, ker nobena ideologija kot ideologija nikoli ne more pokriti in zajeti vseh interesov ljudi družbene skupnosti, ki jo vodi, temveč v INTERESU SAME AVANTGARDE! Kajti če bi — vzemimo — vsi ljudje postali 'najvišji človeški liki', komunisti, in bi postali vsi ljudje avantgarda, potem bi avantgarde preprosto ne bilo več...“

„Tudi družba, ki jo avantgarda vodi, se giblje ciklično: Večjemu razmahu demokracije sledi večje 'organiziranje' demokracije, kajti v večji demokraciji obstaja zanjo nevarnost, da bi postala nepotrebna ali celo moteči element, ki bi ga demokracija sama odplaknila in bi se kot avantgarda utopila — zato vajeji malo zategne z 'organiziranjem', torej stopi 'dva koraka naprej' v smeri svoje perspektive, ki je totalna kontrola-boljševizacija totalitete življenja. Zdaj pa nastopi nevarnost, da bi se preveč odtrgala od mas... pa je treba vajeji malo popustiti, se pravi: stopiti 'korak nazaj' k ljudskim masam. In tako naprej. Dejanska demokratizacija take družbe je v bistvu blokirana, dokler je Partiji po Ustavi zagotovljeno njeno avantgardno, ideološko sakralizirano mesto in ima tudi vse attribute državne oblasti in prisile.“

Iz tega začaranega kroga, ki onemogoča narodno politično življenje v stalnem totalitarizmu, je možen en sam izhod, ki pa bistveno nasprotuje partijski sledilki, ki stoji na sta-

lišču: „toda na istem terenu ne moreta obstajati dve Partiji.“

Analistka S. Hibar ugotavlja:

Pri tem se tej logiki izmakne pomisel, da bi na istem terenu moglo obstajati več partij (strank), če ne bi ena ali obe ali vse, pretendirale na svoj zvantgardni značaj. Enako je z oblastjo: lahko bi obstajala pluralistična oblast — sicer res ena oblast, toda taka, ki bi predstavljala pluralizem družbenih in političnih interesov in v tem smislu ne bi bila samo 'ena' kot eno-vita, homo-gena, uni-tarna, temveč v sebi razporna, skratka demokratska.“

Pravilno sklepa, da mora zakon kot institucionalizirana forma veljati za vse ljudi, „kakor hitro pa velja, da imajo nekateri dejanske pozicije v rokah, drugi pa le formalne pravice, se univerzalnost zakona podre.“

Komunistična partija je pa pripegljala slovenski narod v obliki „dik-tature proletariata in enakosti“ v slepo ulico. Spomenka Hribar sklepa:

„Dokler nas obvladuje princip avantgardnosti, nam ni dejansko zagotovljena pravna, ekonomska, kulturna, politična varnost in ne — prihodnost.“

Hipoteze za slovenski nacionalni program

Avtorica te zanimive razprave v zadnjih točkah poda osebne in zelo konkretne hipoteze za slovensko bo-

dočnost. Predlaga novo obliko družbeno-političnega življenja, kjer ni mesta za predprave vodilnih v komunistični partiji. Glavne misli in predlogi so sledeči:

„1. (Slovenska) partija mora formalno-pravno in dejansko postati Zveza komunistov (Slovenije). Torej mora se-stopiti s piedestala avantgarde. Šele tako bi lahko stopila v resničen dialog z ljudskimi masami.“

2. Sestop partije s piedestala avantgarde bi omogočil ločitev partije od države.

Brez vzpostavitve avtonomnosti posameznih področij družbenega življenja in avtonomnosti političnih subjektov ni mogoča nobena oblika parlamentarne demokracije niti civilna družba.

3. Sestop partije s piedestala avantgarde bi komunistom sicer vzel Nad-človeško avreolo in ideološko sakralizirano nedotakljivost, toda hkrati bi 'dobili' dostojanstvo po človeški meri in vsakemu človeku izvorno nedotakljivost in dostojanstvo.

4. Sestop partije s piedestala avantgarde bi nas odrešil sovraštva, ki nas neusmiljeno vklepa in razčlovečuje. Uzurpacija večine, ki je princip avantgardnosti, sama v sebi in s seboj nosi družbeno življenje ekskluzivizem po načelu: Kdor ni z nami, je proti Nam, kar dejansko pomeni: Kdor je proti Nam, je proti svojemu narodu, proti svoji družbeni skupnosti, proti domovini.

5. Torej bi morali dejansko obli-

kovati slovenski nacionalni program, kajti danes ga nimamo.

6. (Slovenski) nacionalni program mora temeljiti na avtonomni osebi. Nedotakljivost osebe mora biti temelj naše družbenosti sploh.

Sprava med nami kot ljudmi, ki na družbeni ravni pomeni enakovrednost vseh in vsakogar, je conditio sine qua non (slovenskega) nacionalnega programa.

7. Priznati bo treba pravico do samodoločbe kot formalno-pravno in dejansko pravico vsem narodom in narodnostim, ker je samo ob zavesti te pravice možno vzpostaviti suvereno obnašanje in sodelovanje na mednarodni ravni.“

Spomenka Hribar tudi tokrat zaključuje svoja izvajanja z mislijo o spravi, ki se proti sovraštvu, ki ga goji avantgarda komunistične partije, pojavi „v človeškem srcu kot drugačna ljubezen do bivanja“. Kako pojmuje Spomenka Hribar to ljubezen med sonarodnjaki, ne dopušča dodatnih komentarjev, ker je opis tako popoln, da je najboljši zaključek za ta članek:

„Le-ta ima več dimenzij: ljubezen in spoštovanje do samega sebe, dopuščanje in odpustčanje drugega (drugemu), negovanje in varovanje narave, za-veza zgodovini. Gre potemtakem za drugačno ljubezen do domovine. Domovina, izvorno gledano, ni zemlja v geografskem pomenu, in ni politični sistem. Tudi ni čumната duhovne zamejenosti, temveč je rado-darna, rado-vedna in rado-živa odprtost v svet in za svet.“

KREDITNA ZADRUGA MUTUAL „S. L. O. G. A.“ Z O. Z. SLOGA

Bmé. Mitre 97 Tel. 658-6574 in 654-6438 Ramos Mejía

VOŠČITA VSEM ČLANOM IN ROJAKOM V ARGENTINI, SLOVENIJI, ZAMEJSTVU IN ZDOMSTVU VESELE, MIRNE IN NOTRANJE DOZIVETE PRAZNIKE GOSPODOVEGA VSTAJENJA IN NAŠEGA ODREŠENJA.

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA VSTAJENJA
VOŠČI VSEM ROJAKOM

ZEDINJENA SLOVENIJA

BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE

vam želi

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS

Dan božje Zmage nad smrtjo,
naj bo dan našega nebeškega Upanja!
Velika noč 1987.

Zveza slovenskih mater in žena

SLOVENSKI DOM V CARAPACHAYU

želi VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
vsem članom, prijateljem in obiskovalcem.

Blagoslovljene velikonočne praznike
voščita vsem rojakom

MARJAN in HELENA LOBODA ZAVAROVANJA

Sarmiento 385 - 1. nad. pis. 10 T. E. 312-2127 (1041) Capital

Vošči vsem rojakom
blagoslovljene
velikonočne praznike

Luis Vernet 4225
Remedios de Escalada
T. E. 248-4021

Srečne in blagoslovljene
velikonočne praznike

želi vsem rojakom v Argentini

H. Yrigoyen 2742

Tel. 651-1760

(1754) San Justo

ROJAKOM V ARGENTINI IN PO SVETU

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ!

Oblak hnos. S. A.

ALMAFUERTE 3868

SAN JUSTO

Blagoslova polne praznike vstajenja Gospodovega
želi vsem Slovencem

JANEZ JAKOŠ in sinovi AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

Colón 17

T. E. 658-4869

Ramos Mejía

v soboto, 16. maja
bo v SLOMSKOVEM DOMU

VELIKI PLES

s presečenjem
Pridi!

KLINIČNE ANALIZE

Lic. Zofija Pograjc

“Obras Sociales”

Informacije na Tel. 629-6901.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 69-9503

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,
dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 20.446	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1987:
Za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po
pošti \$ 56; Združ. države in Kanada
pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA
dol.; obmejne države Argentine 53 USA
dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija,
Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Ka-
nada in Evropa za pošiljanje z navad-
no pošto 45 USA dol.
TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTA-
DOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES -
T. E. 362-7215

MALI OGLASI

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privat-
ne - trgovske - industrijske - odo-
britev načrtov. Andrej Marolt, Ave-
llaneda 216, San Miguel. T. E. 664-
1656.

ZA DOM

Garden Pools — konstrukcije bazenov -
filtri - automatično zalivanje - An-
drej Marolt, Martínez de Hoz 110,
San Miguel, T. E. 664-1656.

ADVOKATI

dr. Franc Knave — vsakovrstne civil-
ne, delavske in trgovske zadeve v
Capitalu in Pcía. Bs. As. — Tucumán
1455, 9. nadstr. E - Tel. 45-0320
- poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ARHITEKTI

arh. Jure Vombergar — Načrti za
gradnje stanovanjskih hiš, industrij-
skih in trgovskih stavb. — Av.
Gaona 2776 - 1706 Haedo T. E.
659-1413.

arh. Marija Bavec — Belgrano 123 -
17. nad. "5" - R. Mejía - Tel. 654-
2461; poned., sredo, petek od 17 do
19.

TRGOVINA

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 -
Capital - (1 kvadro severno od po-
staje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle — vse za
vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826
Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sar-
miento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Bue-
nos Aires - od 11 do 18.30 - T. E.
312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bmé. Mi-
tre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E.
658-6574, 654-6438. Od poned. do
petka od 14. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704
Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-
6438. Od ponedeljka do petka od 14.
do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MAR-
TIN — Slovenski dom - Córdoba 129
Tel. 755-1266 - Uradije ob torkih od
18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.
do 11. ure. (g. Stanko Oberžan).

SIOGA — PODRUŽNICA SLOVEN-
SKA VAS — Hladnikov dom - Msgr.
J. Hladnik in Hernandarias - Ura-
duje ob sredah od 19. do 21. ure in
ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga.
Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR
Slovenska Pristava - Monte 1851 -
Uradije ob četrtkih od 20. do 22.
ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30
(g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO
Naš dom (pisarna) H. Yrigoyen 2756
Tel. 651-1760 - Uradije ob torkih
od 18. do 20. ure in ob nedeljah od
9.30 do 11.30 (gđc. Julka Moder).

Slovenski dan na Pristavi

Nakaznice za kosilo na razpolago
pri predsednikih Domov ali v pi-
sarni Zedinjene Slovenije.

Cena: A 10.-

Prijave se sprejemajo samo do 18.
aprila. Poznejših ne bo mogoče u-
poštevati.

VSEM ROJAKOM TER MLADINI
V SLOVENIJI IN PO SVETU
ŽELITA VESELO VELIKO NOČ

BOŽO IN BRANKO ŠABIČ

Izdelava industrijskih vzmeti

Los Matreros 3862

Villa Leon - Ituzaingó

Blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja
želi vsem rojakom

MARINO DEKLEVA

Industrias DEMA

Cnel. Vidal 3602-10

T. E. 242-2047

R. de Escalada

Blagoslovljene velikonočne praznike želi

DR. ANDREJ FINK

ODVETNIK - TRADUCTOR PUBLICO (esloveno)

Zapuščinske zadeve, zasebnopravni spori, posvetovanja,
zastopanja, delovna razmerja

Larrea 929, prtl. "A"

T. E. 961-2163

Capital Federal

Torek in četrtek od 18. do 20. ure.

Blagoslova polne praznike vstajenja Gospodovega
želi vsem Slovencem

CACES s. r. l.

SLOVENSKO KERAMIČNO PODJETJE

Pedro Molina 132-42

Guaymallén - Villa Nueva

Mendoza

Blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja
vošči vsem rojakom

BAJDA S. R. L.

PARKET

Juan B. Alberdi 3981

Capital

T. E. 67-2494

Srečne praznike Kristusove zmage in našega upanja želi

JANEZ JENKO

Strojna delavnica „S O R A“

Krivljenje vseh vrst profilov. - Rezanje in krivljenje pločevine
Avtogensko in električno varjenje. - Strugarstvo. - Skobljanje.

Calle 133 No. 2634

(ex H. Almeyra 520)

Villa Libertad

T. E. 750-5211

San Martín

Srečne in blagoslovljene
velikonočne praznike!

STANDMETAL S.A.

ENTRE RIOS 3763

SAN JUSTO

Blagoslova polne velikonočne praznike želi rojakom

TEXTILES KOSANČIČ S. A.

Gral. Lynch 2569

H. Yrigoyen 2510

Ramón L. Falcón 2624

San Justo

San Justo

Flores